

**Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

BUITENGEWONE ZITTING 1979

11 JULI 1979

WETSONTWERP

houdende goedkeuring van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Zwitserse Bondsstaat tot het vermijden van dubbele belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, ondertekend te Bern op 28 augustus 1978

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De Regering onderwerpt aan Uw goedkeuring de tussen België en Zwitserland ondertekende Overeenkomst tot het vermijden van dubbele belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen.

Deze Overeenkomst is het resultaat van zeer moeilijke besprekingen die gedurende meer dan een kwarteeuw hebben aangesleept.

Zij is van groot belang :

— op economisch gebied beantwoordt zij aan de vaak herhaalde wensen van de industriële kringen en vormt zij de laatste schakel in het net van dubbelbelastingverdragen die België met de West-Europese landen binden;

— op fiscaal-technisch gebied, omdat daarin, buiten de klassieke maatregelen tot het vermijden van dubbele belasting, regelen zijn opgenomen die doen blijken van de bezorgdheid de belastingplichtigen niet in de verleiding te brengen om van de Overeenkomst, vooral dan met Zwitserland, een abusief gebruik te maken.

Gelet op de oogmerken ervan, kan de U voorgelegde Overeenkomst in drie essentiële rubrieken worden ingedeeld :

- het vermijden van dubbele belasting;
- de wederzijdse administratieve bijstand;
- de bijzondere voorzorgsmaatregelen.

**Chambre
des Représentants**

SESSION EXTRAORDINAIRE 1979

11 JUILLET 1979

PROJET DE LOI

portant approbation de la Convention entre le Royaume de Belgique et la Confédération suisse en vue d'éviter les doubles impositions en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, signée à Berne, le 28 août 1978

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le Gouvernement soumet à votre approbation la Convention signée entre la Belgique et la Suisse en vue d'éviter les doubles impositions en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune.

Cet acte constitue l'aboutissement de pourparlers très difficiles qui duraient depuis plus d'un quart de siècle.

Il revêt une importance particulière :

— du point de vue économique, car, revendiqué avec instance par les milieux de l'industrie, il complète enfin le réseau des conventions conclues par la Belgique avec les pays de l'Europe occidentale;

— du point de vue de la technique fiscale, car, au-delà des mesures classiques destinées à remédier à la double imposition, il comprend des règles reflétant l'attention toute spéciale apportée pour que les contribuables ne soient tentés, dans le cas particulier de la Suisse, de faire un usage impropre de la Convention.

En considération de ses objectifs, l'acte qui vous est proposé peut être divisé en trois parties essentielles :

- la prévention de la double imposition;
- l'assistance administrative réciproque;
- les mesures de sauvegarde particulières.

A. — Het vermijden van dubbele belasting

Zoals de andere overeenkomsten van dezelfde aard die België de jongste jaren heeft gesloten, volgt deze Overeenkomst in ruime mate met O. E. S. O.-modelverdrag.

Er werden evenwel enkele specifieke oplossingen aangenomen ten gevolge van de bijzonderheden die aanwezig zijn in de wetgeving van de twee Staten, in de standpunten die zij hebben ingenomen met betrekking tot het modelverdrag, en in de handelsbetrekkingen en het inkomstenverkeer.

De bepalingen tot het vermijden van dubbele belasting en de bepalingen met betrekking tot de daarmede verband houdende problemen zijn in zeven hoofdstukken ingedeeld die achtereenvolgens handelen over :

- de werkingssfeer van de Overeenkomst (art. 1 en 2);
- de bepaling van de voornaamste in de Overeenkomst voorkomende begrippen (art. 3 tot 5);
- de toewijzing van het recht van belastingheffing van de verschillende groepen van inkomsten (art. 6 tot 21);
- de toewijzing van het recht van belastingheffing van de verschillende vermogensbestanddelen (art. 23);
- de maatregelen die de woonstaat van de belastingplichtigen dient toe te passen om dubbele belastingheffing van de inkomsten en van het vermogen, welke de Overeenkomst in de bronstaat belastbaar stelt, te vermijden (art. 24);
- de bijzondere bepalingen die men gewoonlijk in een dubbelbelastingverdrag aantreft (art. 25, 26, 28 en 29); deze rubriek omvat in de regel ook clausules met betrekking tot de wederzijdse bijstand, maar gelet op het belang van die bijstand in de Belgisch-Zwitserse betrekkingen, maakt die bijstand het onderwerp uit van meer gedetailleerde toelichtingen in deel B hierna;
- de slotbepalingen die de inwerkingtreding en de beëindiging van de Overeenkomst regelen (art. 30 en 31).

I. — Werkingssfeer van de Overeenkomst (art. 1 en 2)

Volgens artikel 1 geldt de Overeenkomst voor alle natuurlijke personen en rechtspersonen die, ongeacht hun nationaliteit, inwoner zijn van één of van beide overeenkomstsluitende Staten.

Artikel 2 bepaalt dat de Overeenkomst van toepassing is op de inkomstenbelastingen die thans in beide Staten worden geheven en op de Zwitserse belastingen naar het vermogen, alsmede op gelijke of in wezen gelijksoortige belastingen die na de datum van de ondertekening van de Overeenkomst naast of in de plaats van de bestaande belastingen worden geheven. De bij de bron geheven belastingen op winsten uit loterijen, spelen en weddenschappen zijn daaronder niet begrepen.

II. — Bepaling van de voornaamste in de Overeenkomst voorkomende begrippen (art. 3 tot 5)

De in de artikelen 3 tot 5 voorkomende begripsbepalingen zijn grotendeels ontleend aan de in het O. E. S. O.-modelverdrag voorkomende begripsbepalingen.

A. — Prévention de la double imposition

Comme les autres conventions de même nature que la Belgique a conclues ces dernières années, la présente Convention suit dans une large mesure la Convention-modèle de l'O. C. D. E.

Quelques solutions spécifiques ont cependant dû être retenues pour tenir compte des particularités à la fois des législations des deux Etats, des positions que ceux-ci ont adoptées à l'égard de la Convention-modèle ainsi que des relations d'affaires et des mouvements de revenus qui existent entre eux.

Les dispositions préventives de la double imposition et celles relatives aux problèmes connexes sont réparties dans sept chapitres qui traitent successivement :

- du champ d'application de la Convention (art. 1er et 2);
- de la définition des principales notions employées dans la Convention (art. 3 à 5);
- de la dévolution du droit d'imposer les diverses catégories de revenus (art. 6 à 21);
- de la dévolution du droit d'imposer les divers éléments de fortune (art. 23);
- des mesures que l'Etat de résidence des contribuables est tenu d'appliquer pour éviter la double imposition des revenus et de la fortune que la Convention rend imposables dans l'Etat de la source (art. 24);
- des dispositions spéciales qu'on retrouve habituellement dans les conventions de double imposition (art. 25, 26, 28 et 29); normalement, cette rubrique couvre aussi les clauses relatives à l'assistance réciproque mais, étant donné l'intérêt que présente cette assistance dans les relations belgo-helvétiques, celle-ci fait l'objet de commentaires plus détaillés dans la partie B ci-après;
- des dispositions finales réglant l'entrée en vigueur et la dénonciation de la Convention (art. 30 et 31).

I. — Champ d'application de la Convention (art. 1er et 2)

L'article 1er réserve le bénéfice de la Convention à toutes les personnes physiques et morales qui, quelle que soit leur nationalité, sont des résidents d'un Etat contractant ou de chacun des deux Etats contractants.

L'article 2 rend la Convention applicable aux impôts sur les revenus actuellement perçus dans les deux Etats et aux impôts suisses sur la fortune ainsi qu'aux impôts de nature identique ou analogue qui seraient établis après la date de la signature de la Convention et qui s'ajouteraient aux impôts actuels ou qui les remplaceraient. Ne rentrent pas parmi ceux-ci les impôts perçus à la source sur les gains faits dans les loteries, jeux et paris.

II. — Définition des principales notions utilisées dans la Convention (art. 3 à 5)

Les définitions reprises sous les articles 3 à 5 s'inspirent en grande partie des définitions contenues dans la Convention-modèle de l'O. C. D. E.

Er worde nochtans opgemerkt dat :

a) om reden van wederkerigheid, artikel 4, § 1, uitdrukkelijk bepaalt dat de Overeenkomst van toepassing is, niet alleen op inkomsten die worden verkregen door Belgische personenvennootschappen die de aanslag van hun winsten ten name van hun vennoten hebben gekozen maar ook op inkomsten die worden verkregen door vennootschappen onder gemeenschappelijke naam en vennootschappen bij wijze van eenvoudige geldschietering naar Zwitsers recht;

b) een verzekeringsonderneming van een Staat geacht wordt een vaste inrichting in de andere Staat te bezitten ondermeer indien zij aldaar zaken doet door middel van een vertegenwoordiger die zogenaamd onafhankelijk is maar die in feite een machtiging bezit om namens de onderneming overeenkomsten af te sluiten en dit recht gewoonlijk uitoefent (art. 5, § 6, 2^e lid).

III. — Toewijzing van het recht van belastingheffing van de verschillende categorieën van inkomsten (art. 6 tot 21)

Dit deel bevat bepalingen die de inkomsten of wel in de bronstaat of wel in de woonstaat belastbaar stellen.

Naar gelang van de regeling die in de bronstaat van toepassing is, kunnen de inkomsten in drie categorieën worden ingedeeld.

a) Inkomsten vrijgesteld in de bronstaat :

— winsten uit de exploitatie van schepen of luchtvaartuigen in internationaal verkeer of van schepen die dienen voor het vervoer in de binnenwateren (art. 8);

— normale royalty's voor het gebruik van, of voor het recht van gebruik van rechten of lichamelijke of onlichamelijke roerende goederen, voor zo ver die rechten of goederen niet wezenlijk met een in de bronstaat gevestigde vaste inrichting of vaste basis zijn verbonden (art. 12, §§ 1 en 3); indien tussen de schuldenaar en de schuldeiser banden van afhankelijkheid bestaan en indien de schuldenaar een vennootschap is, wordt het bedrag van de royalty's dat als bovenmatig wordt beschouwd, in de bronstaat onderworpen aan de regeling die van toepassing is op dividenden voor zo ver dat bedrag aan de belastbare winsten van de vennootschap die de royalty's betaalt, wordt toegevoegd;

— vermogenswinsten uit de vervreemding van schepen of luchtvaartuigen die in internationaal verkeer worden geëxploiteerd of van schepen die dienen voor het vervoer in de binnenwateren, alsmede van roerende goederen die bij de exploitatie van die vervoermiddelen worden gebruikt (art. 13, § 3);

— vermogenswinsten uit de vervreemding van roerende goederen die geen deel uitmaken van het bedrijfsvermogen van een in de bronstaat gelegen vaste inrichting of vaste basis (art. 13, § 4);

— pensioenen en andere soortgelijke beloningen ter zake van een vroeger in de private sector uitgeoefende dienstbetrekking (art. 18, § 1);

— bedragen die studenten uit het buitenland verkrijgen om in de Staat waar zij verblijven hun onderhoud, studie of opleiding te bekostigen (art. 20);

— bestanddelen van het inkomen die niet uitdrukkelijk in de andere bepalingen van de Overeenkomst zijn vermeld, indien het goed of het recht dat het inkomen oplevert niet wezenlijk is verbonden met een in de bronstaat gelegen vaste inrichting of vaste basis (art. 21).

On relèvera toutefois :

a) que, pour établir la réciprocité, la Convention est rendue expressément applicable par l'article 4, § 1er, aux revenus recueillis non seulement par des sociétés belges de personnes ayant opté pour l'assujettissement de leurs bénéfices à l'impôt dans le chef de leurs associés mais également aux revenus recueillis par des sociétés en nom collectif et des sociétés en commandite simple de droit suisse;

b) qu'une entreprise d'assurances d'un Etat est réputée disposer d'un établissement stable dans l'autre Etat notamment lorsqu'elle y exerce son activité par l'intermédiaire d'un agent prétendument autonome mais qui en fait dispose de pouvoirs — qu'il exerce habituellement — lui permettant de conclure des contrats au nom de l'entreprise (art. 5, § 6, 2e alinéa).

III. — Dévolution du pouvoir d'imposition des diverses catégories de revenus (art. 6 à 21)

Cette partie contient des dispositions qui rendent les revenus imposables, soit dans l'Etat de la source, soit dans l'Etat de résidence.

Suivant le régime qui leur est applicable dans l'Etat de la source, les revenus peuvent être classés en trois catégories.

a) Revenus exonérés dans l'Etat de la source :

— les bénéfices tirés de l'exploitation de navires ou d'aéronefs exploités en trafic international ou de bateaux servant à la navigation intérieure (art. 8);

— les redevances normales pour l'usage ou la concession de l'usage de droits ou biens mobiliers corporels ou incorporels, pour autant que ces droits ou biens ne se rattachent pas effectivement à un établissement stable ou à une base fixe située(e) dans l'Etat de la source (art. 12, §§ 1er et 3); lorsqu'il existe entre le débiteur et le créancier des relations d'interdépendance et que le débiteur est une société, le montant des redevances jugées excessives est toutefois soumis dans l'Etat de la source au régime applicable aux dividendes pour autant qu'il soit réintégré dans les bénéfices imposables de la société débitrice;

— les plus-values provenant de l'aliénation de navires ou d'aéronefs exploités en trafic international ou de bateaux affectés à la navigation intérieure ainsi que de biens mobiliers affectés à l'exploitation de ces moyens de transport (art. 13, § 3);

— les plus-values provenant de l'aliénation de biens mobiliers qui ne font pas partie de l'actif d'un établissement stable ou d'une base fixe située(e) dans l'Etat de la source (art. 13, § 4);

— les pensions et autres rémunérations similaires payées au titre d'un emploi antérieurement exercé dans le secteur privé (art. 18, § 1er);

— les sommes que les étudiants reçoivent de l'étranger pour couvrir leurs frais d'entretien, d'études ou de formation dans l'Etat où ils séjournent (art. 20);

— les éléments de revenu qui ne sont pas expressément mentionnés dans les autres dispositions de la Convention, lorsque le bien ou le droit générateur des revenus ne se rattache pas effectivement à un établissement stable ou à une base fixe située(e) dans l'Etat de la source (art. 21).

b) *Inkomsten aan een beperkte belasting onderworpen in bronstaat :*

1° *Dividenden* (art. 10)

De bronstaat moet in de regel zijn belasting op dividenden (daaronder begrepen inkomsten van in Belgische personenvennootschappen belegde kapitalen) beperken tot 15 %, indien het aandelenbezit uit hoofde waarvan de dividenden worden betaald niet wezenlijk is verbonden met een vaste inrichting of vaste basis waarover de genieter in de bronstaat beschikt.

Het tarief wordt evenwel verminderd tot 10 % voor dividenden die worden betaald aan een vennootschap die ten minste 25 % bezit van het kapitaal van de vennootschap die de dividenden uitkeert; dit verminderde tarief is niet van toepassing indien de genieter van de dividenden een Belgische personenvennootschap is die de aanslag van haar winsten in de personenbelasting ten name van haar vennooten heeft gekozen.

2° *Interest* (art. 11)

Alhoewel België de voorkeur geeft aan een belastingheffing beperkt tot 15 % van het normale brutobedrag van de interest in de bronstaat, heeft België een ietwat lager tarief, hetzij 10 % aangenomen, zoals in het O. E. S. O.-modelverdrag wordt voorgesteld; dit tarief werd door België reeds met andere partners aangenomen. De beperking is niet van toepassing indien de schuldvordering uit hoofde waarvan de interest is verschuldigd wezenlijk is verbonden met een vaste inrichting of vaste basis waarover de genieter in de bronstaat beschikt.

Een bepaalde kategorie van interest die in hoofde van de genieters met belangrijke lasten is bezwaard, wordt in de bronstaat vrijgesteld van belasting, welke anders een belemmering van het internationale handelsverkeer zou kunnen zijn. Meer bepaald gaat het hier om interest in verband met bepaalde verkopen op krediet of met nominatieve leningen verstrekt door banken.

Indien tussen de schuldenaar en de schuldeiser banden van afhankelijkheid bestaan en indien de schuldenaar een vennootschap is, mag het bedrag van de interest dat als bovenmatig wordt beschouwd in de bronstaat worden onderworpen aan de regeling die van toepassing is op dividenden voor zo ver dit bedrag aan de belastbare winsten van de schuldenaar werd toegevoegd.

c) *Inkomsten aan een onbeperkte belasting onderworpen in de bronstaat :*

De hierna vermelde inkomsten zijn belastbaar in de bronstaat die naar het geval kan zijn de Staat waar de goederen, de vaste inrichting of de vaste basis zijn gelegen, de Staat waar de werkzaamheden worden verricht of nog de Staat waarvan de schuldenaar van de inkomsten inwoner is :

- inkomsten uit onroerende goederen (art. 6);
- winsten van een vaste inrichting van een onderneming (art. 7);
- meerwaarden uit de vervreemding van onroerende goederen (art. 13, § 1) of van roerende goederen die deel uitmaken van het bedrijfsvermogen van een vaste inrichting of van een vaste basis (art. 13, § 2);
- inkomsten uit zelfstandige beroepen die worden verkregen in een in de bronstaat gelegen vaste basis (art. 14, § 1);
- beloningen van loon- en weddetrekkers uit de partiuliere sector — niet zijnde personen die zijn tewerkgesteld aan boord van een schip of luchtvaartuig dat in interna-

b) *Revenus soumis à une imposition limitée dans l'Etat de la source :*

1° *Dividendes* (art. 10)

En règle générale, l'Etat de la source doit limiter à 15 % son impôt sur les dividendes (en ce compris les revenus de capitaux investis dans des sociétés belges de personnes), lorsque la participation génératrice des dividendes ne se rattache pas effectivement à un établissement stable ou à une base fixe dont le bénéficiaire dispose dans l'Etat de la source.

Toutefois, le taux est réduit à 10 % pour les dividendes payés à une société qui détient au moins 25 % du capital de la société distributrice; ce taux réduit ne s'applique pas quand la société bénéficiaire des dividendes est une société belge de personnes qui a opté pour l'assujettissement de ses bénéfices à l'impôt des personnes physiques dans le chef de ses associés.

2° *Intérêts* (art. 11)

Bien qu'elle soit en faveur d'une imposition limitée à 15 % du montant brut normal des intérêts dans l'Etat de la source, la Belgique a admis un taux légèrement inférieur soit 10 %, taux préconisé par la convention-modèle O. C. D. E. et qu'elle a déjà consenti à d'autres partenaires. Cette limitation ne joue pas lorsque la créance génératrice des intérêts se rattache effectivement à un établissement stable ou à une base fixe dont le bénéficiaire dispose dans l'Etat de la source.

Sont cependant exonérés d'impôt dans l'Etat de la source, à l'effet de ne pas entraver les transactions commerciales internationales, certains intérêts qui sont grevés de charges importantes dans le chef des bénéficiaires. Il s'agit plus particulièrement d'intérêts afférents à certaines ventes à crédit ou à des prêts nominatifs consentis par des banques.

Lorsqu'il existe entre le débiteur et le créancier des relations d'interdépendance et que le débiteur est une société, le montant des intérêts jugé excessif peut être soumis dans l'Etat de la source au régime applicable aux dividendes pour autant qu'il ait été réintégré dans les bénéfices imposables de la société débitrice.

c) *Revenus imposables sans limitation dans l'Etat de la source :*

Les revenus énumérés ci-après sont imposables dans l'Etat de la source lequel est, suivant le cas, l'Etat où les biens, l'établissement stable ou la base fixe sont situés, l'Etat où l'activité est exercée ou encore l'Etat dont le débiteur des revenus est un résident :

- les revenus des biens immobiliers (art. 6);
- les bénéfices d'un établissement stable d'une entreprise (art. 7);
- les plus-values provenant de l'aliénation de biens immobiliers (art. 13, § 1er) ou de biens mobiliers faisant partie de l'actif d'un établissement stable ou d'une base fixe (art. 13, § 2);
- les revenus des professions indépendantes qui sont recueillis dans une base fixe située dans l'Etat de la source (art. 14, § 1er);

— les rémunérations des appointés et salariés du secteur privé — autres que les personnes occupées à bord d'un navire ou d'un aéronef exploité en trafic international ou à

tionaal verkeer wordt geëxploiteerd of aan boord van een schip dat dient voor het vervoer in de binnenvateren — behoudens de toepassing van de zogenaamde 183-dagenregel (art. 15);

— beloningen uit hoofde van hun mandaat verkregen door beheerders, commissarissen, enz. van vennootschappen; beloningen die in een andere hoedanigheid worden verkregen zijn echter, naar het geval, onderworpen aan de regeling die van toepassing is op baten van zelfstandige beroepen of aan die welke in de regel geldt voor lonen en wedden uit de particuliere sector (art. 16);

— inkomsten van artiesten en sportbeoefenaars, zelfs indien die inkomsten worden toegekend aan andere personen, maar met uitzondering van inkomsten verkregen uit werkzaamheden die grotendeels door openbare machten worden gesubsidieerd (art. 17);

— pensioenen, renten en andere uitkeringen die worden betaald aan oorlogsslachtoffers, aan militaire slachtoffers uit vredestijd en aan hun rechthebbenden (art. 18, § 2);

— onder bepaalde voorwaarden, beloningen en pensioenen van openbare ambtenaren (art. 19, §§ 1 en 2), alsmede gelijksortige inkomsten die worden verkregen door ambtenaren van bepaalde instellingen die met name zijn vermeld (art. 19, § 3, 2^e lid); daar België, ingevolge zijn intern recht, de beloningen van die Belgische beambten die in het buitenland zijn tewerkgesteld niet kan belasten, diende artikel 2 van de goedkeuringswet van de Overeenkomst dit recht voor België in het leven te roepen.

IV. — *Belastingheffing naar het vermogen* (art. 23)

Inwoners van België zijn slechts ter zake van hun in Zwitserland gelegen onroerende goederen en van hun roerende goederen die deel uitmaken van het bedrijfsvermogen van een vaste inrichting of van een vaste basis waarover zij in dat land beschikken, onderworpen aan de Zwitserse belasting naar het vermogen.

Vermogen bestaande uit schepen en luchtvaartuigen die in internationaal verkeer worden geëxploiteerd, uit schepen die dienen voor het vervoer in de binnenvateren, alsmede uit roerende goederen die bij de exploitatie van die vervoermiddelen worden gebruikt, is slechts belastbaar in de Staat waar de plaats van de werkelijke leiding van de onderneming is gelegen.

V. — *Vermijding van dubbele belasting in de woonstaat*

1. In België (art. 24, § 1)

Dubbele belasting van inkomsten die ingevolge de Overeenkomst in Zwitserland belastbaar zijn wordt op de volgende wijze vermeden.

a) Roerende inkomsten die niet verbonden zijn met een Zwitserse vaste inrichting van de genieters :

— dividenden uit vaste deelnemingen verkregen door Belgische vennootschappen zijn vrijgesteld van de vennootschapsbelasting overeenkomstig de Belgische interne wetgeving d.w.z. ten belope van hun nettobedrag (95 of 90 % van het werkelijk verkregen bedrag na aftrek van de Zwitserse belasting, verhoogd met de fictieve roerende voorheffing van 5 %) — (art. 24, § 1, 3°);

— andere dan de hierboven bedoelde dividenden, werkelijk in Zwitserland belaste interest en abnormale royalty's die in Zwitserland zonder beperking werden belast geven aanleiding tot verrekening van het forfaitaire gedeelte van de buitenlandse belasting van 15 % (art. 24, § 1, 2°).

bord d'un bateau servant à la navigation intérieure — sous réserve d'application de la règle dite des 183 jours (art. 15);

— les rémunérations recueillies en raison de leur mandat, par les administrateurs, commissaires, etc. de sociétés; toutefois, les rémunérations perçues en une autre qualité suivent, selon le cas, le régime applicable aux profits des professions indépendantes ou celui qui est généralement prévu pour les appointements et salaires du secteur privé (art. 16);

— les revenus des artistes et des sportifs, même si ces revenus sont attribués à d'autres personnes, mais hormis les revenus tirés d'activités qui sont subventionnées dans une large mesure par les pouvoirs publics (art. 17);

— les pensions, rentes et autres allocations servies aux victimes de la guerre, aux victimes militaires du temps de paix ainsi qu'à leurs ayants droit (art. 18, § 2);

— les rémunérations et pensions des fonctionnaires publics, sous certaines conditions (art. 19, §§ 1er et 2), ainsi que les revenus similaires recueillis par les agents de certains organismes nommément cités (art. 19, § 3, 2e alinéa); la Belgique ne pouvant pas, en vertu de son droit interne, imposer effectivement les rémunérations de ces agents belges en poste à l'étranger, il a fallu lui conférer ce pouvoir par l'article 2 de la loi d'approbation de la Convention.

IV. — *Imposition de la fortune* (art. 23)

Les résidents de la Belgique ne sont passibles de l'impôt suisse sur la fortune qu'à raison de leurs biens immeubles situés en Suisse et de leurs biens mobiliers faisant partie de l'actif d'un établissement stable ou d'une base fixe dont ils disposeront dans ce pays.

La fortune constituée par des navires et des aéronefs exploités en trafic international, par des bateaux servant à la navigation intérieure ainsi que par des biens mobiliers affectés à l'exploitation de ces moyens de transport est imposable uniquement dans l'Etat où se trouve le siège de la direction effective de l'entreprise.

V. — *Prévention de la double imposition* dans l'Etat de résidence

1. En Belgique (art. 24, § 1er)

Il est remédié comme suit à la double imposition des revenus que la Convention rend imposables en Suisse.

a) Revenus mobiliers qui ne se rattachent pas à un établissement stable suisse des bénéficiaires :

— les dividendes de participations permanentes recueillis par des sociétés belges sont exonérés de l'impôt des sociétés conformément à la législation interne belge c.-à-d. à concurrence de leur montant net (95 ou 90 % du montant effectivement recueilli après déduction de l'impôt suisse, majoré du précompte mobilier fictif de 5 %) — (art. 24, § 1er, 3°);

— les dividendes autres que ceux visés ci-dessus, les intérêts effectivement imposés en Suisse et les redevances abnormales imposées sans limitation en Suisse bénéficient en Belgique de l'imputation de la quotité forfaitaire d'impôt étranger de 15 % (art. 24, § 1er, 2°).

b) *Andere inkomsten :*

België stelt deze inkomsten vrij doch mag er rekening mee houden om het tarief te bepalen dat op de andere belastbare inkomsten van de genieters van toepassing is (art. 24, § 1, 1°).

De Overeenkomst bevat ook de gebruikelijke bepaling ter voorkoming van dubbele ontheffing wegens het verrekenen van verliezen die een Belgische onderneming in een vaste inrichting in Zwitserland mocht hebben geleden (art. 24, § 1, 4°).

2. *In Zwitserland* (art. 24, § 2)

Zwitserland verhelpt op de volgende wijze de dubbele belasting van inkomsten die inwoners van Zwitserland uit bronnen in België verkrijgen en die de Overeenkomst in België belastbaar stelt.

In de regel stelt Zwitserland de bestanddelen van het inkomen of van het vermogen waarvoor het recht tot belastingheffing aan België is toegekend, vrij van belasting doch houdt met die bestanddelen rekening om het tarief van zijn belastingen te bepalen (art. 24, § 2, 1°).

Dividenden en interest die in België belastbaar zijn, geven in Zwitserland aanleiding tot een vermindering van belasting welke, theoretisch, verschillende vormen kan aannemen (art. 24, § 2, 2°).

Aangezien het belastingstelsel zich over drie niveaus uitstrekt (belastingen van de Bondsstaat, van de kantons en van de gemeenten), ondervindt Zwitserland immers bepaalde moeilijkheden om die vermindering in de praktijk om te zetten. Om deze reden wenst Zwitserland zich in al zijn overeenkomsten de keuze tussen meerdere mogelijkheden voor te behouden.

De eerste mogelijkheid stemt overeen met de traditionele verrekeningsmethode; deze methode wordt evenwel op dit ogenblik in Zwitserland niet toegepast.

De tweede mogelijkheid, forfaitaire vermindering genoemd, is die welke momenteel, op verzoek van de belastingplichtige, door Zwitserland wordt toegepast. Bij deze methode wordt bij de vestiging van de Zwitserse belastingen van de Bondsstaat, van de kantons en van de gemeenten, op een vereenvoudigde wijze rekening gehouden met de Belgische belasting : één derde van de in België geheven belasting wordt forfaitair in mindering gebracht van elk van de drie soorten belastingen; de vermindering mag in geen geval hoger zijn dan het totale bedrag van de Zwitserse belastingen over de Belgische inkomsten. Indien de Belgische inkomsten in Zwitserland enkel aan de belasting van de Bondsstaat of enkel aan de belastingen van de kantons en de gemeenten zijn onderworpen, wordt de forfaitaire vermindering, naar het geval, beperkt tot één derde of tot twee derden van het bedrag van de Belgische belasting.

De derde mogelijkheid wil Zwitserland toelaten de Belgische belasting in mindering te brengen van het brutobedrag van de inkomsten. Deze methode is ondermeer van toepassing op inwoners van Zwitserland die niet gehouden zijn tot de betaling van normale Zwitserse inkomstenbelastingen (b.v. natuurlijke personen die in de plaats van de gewone belastingen van de Bond, de kantons en de gemeenten een forfaitaire belasting betalen — zie C, I, b, hierna -). Er worde anderzijds opgemerkt dat deze vermindering ook de enige verzachting van de dubbele belasting is voor alle roerende inkomsten (dividenden, interest of royalty's), indien de genieters van die inkomsten het voordeel van de vermindering van Belgische belasting ingevolge de Overeenkomst niet heeft kunnen bekomen ten gevolge van de toepassing van een of andere clausule van artikel 22 van de Overeenkomst tot het voorkomen van een verkeerd gebruik van de Overeenkomst (cf. C, II, hierna).

b) *Autres revenus :*

La Belgique exempte ces revenus mais elle peut les prendre en considération pour fixer le taux applicable aux autres revenus imposables des bénéficiaires (art. 24, § 1°, 1°).

La Convention contient aussi la disposition habituelle tendant à éviter un double dégrèvement par suite de l'imputation de pertes qu'une entreprise belge aurait subies dans un établissement stable situé en Suisse (art. 24, § 1°, 4°).

2. *En Suisse* (art. 24, § 2)

La Suisse remédie de la manière suivante à la double imposition des revenus que les résidents de la Suisse tirent de sources situées en Belgique et que la Convention rend imposables en Belgique.

D'une manière générale, la Suisse exonère les éléments de revenus ou de fortune dont l'imposition est dévolue à la Belgique mais elle tient compte de ces éléments pour la détermination du taux de ses impôts (art. 24, § 2, 1°).

Les dividendes et les intérêts qui sont imposables en Belgique donnent lieu en Suisse à un dégrèvement d'impôts, lequel peut, théoriquement, se présenter sous des formes différentes.

En effet, eu égard à son système d'imposition à trois niveaux (impôts fédéraux, cantonaux et communaux), la Suisse éprouve certaines difficultés à concrétiser ce dégrèvement. C'est la raison pour laquelle elle souhaite se réservé dans toutes ses conventions la possibilité de choisir entre plusieurs options.

La première option correspond au système traditionnel d'imputation; elle n'est toutefois pas appliquée à l'heure actuelle en Suisse.

La deuxième option, dénommée réduction forfaitaire, est celle qui, sur demande du contribuable, est appliquée présentement par la Suisse. Elle tient compte, de manière simplifiée, de l'impôt belge pour l'établissement des impôts suisses fédéraux, cantonaux et communaux, un tiers de l'impôt perçu en Belgique étant imputé forfaitairement sur chacune de ces trois catégories d'impôts; l'imputation ne peut en aucun cas excéder le montant total des impôts suisses afférents aux revenus belges. Lorsque les revenus belges sont soumis en Suisse uniquement à l'impôt fédéral ou uniquement aux impôts cantonaux et communaux, l'imputation forfaitaire est limitée, suivant le cas, au tiers ou aux deux tiers du montant de l'impôt belge.

La troisième option a pour but de permettre à la Suisse de porter l'impôt belge en déduction du montant brut des revenus. Elle vise notamment le cas où le résident de la Suisse n'acquitte pas les impôts suisses normaux sur le revenu (cas p. ex. des personnes physiques acquittant un impôt forfaitaire en lieu et place des impôts ordinaires fédéraux, cantonaux et communaux sur le revenu — voir C, I, b, ci-après). On notera par ailleurs que cette déduction constitue aussi la seule atténuation de la double imposition pour tous les revenus mobiliers (dividendes, intérêts ou redevances), lorsque le bénéficiaire de ces revenus n'a pu bénéficier de l'allégement conventionnel des impôts belges ensuite de l'application d'une clause quelconque de l'article 22 de la Convention tendant à éviter un usage abusif de celle-ci (cf. C, II, ci-après).

Ten slotte verleent Zwitserland aan de Zwitserse vennootschappen die dividenden uit belangrijke deelnemingen in het kapitaal van Belgische vennootschappen verkrijgen, de zogenaamde deelnemingsvrijstelling onder dezelfde voorwaarden alsof het om deelnemingen in het kapitaal van Zwitserse vennootschappen zou gaan.

VI. — *Bijzondere bepalingen* (art. 25, 26, 28 en 29)

Dit deel omvat bepalingen met betrekking tot verschillende kwesties die rechtstreeks verband houden met het probleem van de dubbele belasting of met de toepassing van de belastingen in de twee Staten :

— de non-discriminatie (art. 25) : er wordt opgemerkt dat ingevolge deze bepaling het tarief van de belasting der niet-verblifhouwers op winsten van Belgische vaste inrichtingen van vennootschappen die inwoner zijn van Zwitserland, wordt beperkt tot het gewone tarief van de vennootschapsbelasting (thans 48 %);

— de regeling voor onderling overleg en de toekenning van een speciale bezwaartijd aan belastingplichtigen die door een belastingheffing, die niet in overeenstemming is met de Overeenkomst, zijn getroffen of bedreigd (art. 26);

— de fiscale voorrechten van diplomatische vertegenwoordigers en consulaire ambtenaren (art. 28);

— de beperking van de werking van de Overeenkomst en het rechtstreekse overleg tussen de bevoegde autoriteiten van de twee Staten ten einde uitvoering te geven aan de bepalingen van de Overeenkomst (art. 29).

VII. — *Slotbepalingen* (art. 30 en 31)

De Overeenkomst zal in werking treden op de vijftiende dag die volgt op de dag van de uitwisseling van de akten van bekraftiging. Vanaf dat ogenblik zal de Overeenkomst rechtstreeks uitwerking in de interne rechtsorde hebben.

Zij zal in België van toepassing zijn op de bij de bron geheven belastingen op inkomsten die zijn toegekend of betaalbaar gesteld op of na 1 januari van het jaar waarin de akten van bekraftiging werden uitgewisseld, en op de andere belastingen geheven naar inkomsten van belastbare tijdperken die eindigen op of na 31 december van het jaar waarin de akten van bekraftiging werden uitgewisseld.

De Overeenkomst zal slechts kunnen worden opgezegd met ingang van het derde jaar vanaf het jaar van de uitwisseling van de akten van bekraftiging.

Anderzijds zal het akkoord tussen de Belgische Regering en de Zwitserse Bondsraad met het oog op het vermijden van dubbele belasting op lucht- en zeevaartondernemingen, gesloten bij wisseling van brieven van 5 december 1957 worden opgeheven en zal het ophouden toepassing te vinden op de belastingen waarop de nieuwe Overeenkomst van toepassing is.

B. — *Wederzijdse administratieve bijstand*

België heeft er sterk op aangedrongen dat in de Overeenkomst een bepaling zou worden opgenomen die een regelmatige uitwisseling van inlichtingen tussen de bevoegde autoriteiten van de twee Staten instelt, zulks met het oog op de juiste vaststelling van de grondslag voor de directe belastingen.

Dat punt vormde lange tijd, samen met de regeling van de belastingheffing van roerende inkomsten in de Staat waaruit zij afkomstig zijn, een struikelsteen voor het afronden van de besprekingen. Het is inderdaad bekend dat Zwitserland

Enfin, la Suisse accorde aux sociétés suisses qui tirent des dividendes de participations importantes dans le capital de sociétés belges, le privilège dit d'affiliation dans les mêmes conditions que si ces participations étaient détenues dans le capital de sociétés suisses.

VI. — *Dispositions spéciales* (art. 25, 26, 28 et 29)

Cette partie contient des dispositions qui se rapportent à diverses questions se rattachant directement au problème de la double imposition ou à l'application des impôts dans les deux Etats :

— la non-discrimination (art. 25) : à noter que cette disposition a pour effet de limiter au taux habituel de l'impôt des sociétés (actuellement 48 %) le taux de l'impôt des non-résidents frappant les bénéfices des établissements stables belges des sociétés résidentes de la Suisse;

— la procédure amiable et l'octroi d'un délai spécial de réclamation aux contribuables frappés ou menacés d'une imposition non conforme à la Convention (art. 26);

— les priviléges fiscaux des agents diplomatiques et des fonctionnaires consulaires (art. 28);

— la limitation des effets de la Convention et la conciliation directe des autorités compétentes des deux Etats pour donner effet aux dispositions de la Convention (art. 29).

VII. — *Dispositions finales* (art. 30 et 31)

La Convention entrera en vigueur le quinzième jour suivant celui de l'échange des instruments de ratification. A partir de ce moment, la Convention sortira directement ses effets dans l'ordre juridique interne.

Elle s'appliquera en Belgique aux impôts perçus par voie de retenue à la source sur les revenus attribués ou mis en paiement à partir du 1er janvier de l'année au cours de laquelle les instruments de ratification auront été échangés et aux autres impôts établis sur des revenus de périodes impposables prenant fin à partir du 31 décembre de l'année au cours de laquelle les instruments de ratification auront été échangés.

La Convention ne pourra être dénoncée qu'à partir de la troisième année à dater de celle de l'échange des instruments de ratification.

Par ailleurs, l'Accord conclu par échange de notes du 5 décembre 1957 entre le Gouvernement belge et le Conseil fédéral suisse tendant à éviter la double imposition des entreprises de navigation maritime ou aérienne sera abrogé et cessera ses effets pour les impôts auxquels la nouvelle Convention s'appliquera.

B. — *Assistance administrative réciproque*

La Belgique a insisté particulièrement pour que la Convention contienne une disposition instituant un échange régulier de renseignements entre les autorités compétentes des deux Etats en vue de l'établissement correct de l'assiette des impôts directs.

Ceci constitua longtemps, avec le régime d'imposition des revenus mobiliers dans l'Etat d'où ils proviennent, une pierre d'achoppement à l'aboutissement des pourparlers. On sait en effet que la Suisse a fait une réserve expresse à l'insertion

een uitdrukkelijk voorbehoud heeft gemaakt met betrekking tot het toevoegen van een dergelijke bepaling van administratieve bijstand aan het O. E. S. O.-modelverdrag.

De Overeenkomst bevat ten slotte een artikel 27 dat, met de gebruikelijke voorzorgsmaatregelen, tussen de twee landen de uitwisseling van inlichtingen die nodig zijn voor een juiste toepassing van de bepalingen van de Overeenkomst, instelt. Met andere woorden, indien een belastingplichtige van een overeenkomstsluitende Staat om het voordeel van een of andere bepaling van de Overeenkomst verzoekt, zullen de bevoegde autoriteiten de inlichtingen uitwisselen welke zij nodig achten om zich van de gegrondheid van het verzoek te vergewissen. Maar Zwitserland weigert dus inlichtingen uit te wisselen die enkel nodig zijn voor een juiste toepassing van de interne wetten van de overeenkomstsluitende Staten, alhoewel dit door het O. E. S. O.-modelverdrag wordt aangegeven.

Anderzijds is Zwitserland niet ingegaan op het Belgisch voorstel met betrekking tot het instellen, in het kader van de Overeenkomst, van een administratieve bijstand voor de invordering van de belastingen.

Onnodig te zeggen dat de aldus tot stand gekomen oplossing inzake wederzijdse administratieve bijstand niet geheel overeenstemt met de zienswijze van België dat een optimaal gebruik van de door de belastingverdragen geboden middelen wenst aan te wenden om internationale belastingontduiking en -ontwijking te bestrijden. Men moet evenwel vaststellen dat geen enkel ander land waarmede Zwitserland een overeenkomst heeft gesloten erin is geslaagd op dit gebied een meer bevredigende oplossing aan Zwitserland op te dringen.

C. — Bijzondere voorzorgsmaatregelen

In het bijzonder geval van Zwitserland heeft België een maximum aan voorzorgsmaatregelen willen nemen welke bepaalde waarborgen geven omtrent het gebruik dat van de Overeenkomst zal worden gemaakt.

Het is inderdaad zo dat een overeenkomst tot het vermijden van dubbele belasting normaal een verzachting van de belastingdruk voor de belastingplichtigen ten gevolge heeft. De combinatie van die verzachting met de dikwijs belangrijke fiscale voordelen die de Zwitserse interne wetgeving biedt, zou sommige weinig nauwgezette belastingplichtigen ertoe kunnen brengen juridische constructies op te zetten met als voornaamste doel aan de betaling van normale belastingen te ontsnappen.

Anderzijds wordt in de regel aanvaard dat het vermijden van internationale dubbele belasting als corollarium een wederzijdse bijstand tussen de overeenkomstsluitende Staten in het leven moet roepen ten einde tot een zo juist mogelijke heffing van de verschuldigde belastingen te komen. Maar zoals onder B hierover reeds werd vermeld heeft België op dit punt geen volledige voldoening kunnen bekomen.

Om die reden is het nuttig gebleken een bepaald aantal bijzondere bepalingen die verband houden met de bestrijding van de internationale belastingontduiking, in de Overeenkomst op te nemen.

I. — Inperking van de werkingssfeer van de Overeenkomst

Ingevolge artikel 4, § 4 van de Overeenkomst worden uitdrukkelijk uit de werkingssfeer van de Overeenkomst gesloten :

a) de « schijnbaar gerechtigden tot de inkomsten », d.w.z. de personen die niet het werkelijke genot hebben van de inkomsten die, ofschoon ze door hen in ontvangst worden genomen, in feite worden doorbetaald aan personen die geen inwoner van de overeenkomstsluitende Staten zijn;

dans la convention-modèle de l'O. C. D. E. de pareille disposition d'assistance administrative.

La Convention contient finalement un article 27 qui organise entre les deux pays, avec les mesures de sauvegarde d'usage, l'échange des renseignements nécessaires pour une application régulière des dispositions de la Convention. En d'autres termes, si un contribuable d'un Etat contractant demande le bénéfice d'une disposition quelconque de la Convention, les autorités compétentes échangeront les renseignements jugés indispensables pour s'assurer du bien-fondé de la demande. Mais la Suisse refuse donc d'échanger des renseignements qui sont nécessaires à l'application correcte des seules lois internes des Etats contractants, alors que le modèle de convention de l'O. C. D. E. préconise pareil échange.

D'autre part, la Suisse n'a pas souscrit à la proposition belge tendant à organiser, dans le cadre de la Convention, une assistance administrative au recouvrement des impôts.

Point n'est besoin de dire que la solution ainsi intervenue en matière d'assistance administrative réciproque ne comble pas les vues de la Belgique qui entend faire un usage optimal des moyens que lui offrent les conventions de double imposition pour combattre la fraude et l'évasion fiscales internationales. Force est cependant de constater qu'aucun autre pays avec lequel la Suisse a conclu une convention n'est parvenu à imposer à celle-ci une solution plus satisfaisante dans ce domaine.

C. — Mesures de sauvegarde particulières

La Belgique a tenu à s'entourer, dans le cas particulier de la Suisse, d'un maximum de précautions qui doivent lui donner certaines garanties quant à l'usage qui sera fait de la Convention.

Il faut savoir en effet qu'une convention préventive de la double imposition a normalement pour résultat d'alléger la charge fiscale des contribuables. La combinaison de cet allégement avec les avantages fiscaux parfois importants qu'offre la législation interne suisse pourrait amener certains contribuables peu scrupuleux à échafauder des constructions juridiques dont le but principal est d'échapper au paiement d'impôts normaux.

Par ailleurs, il est généralement admis que la prévention de la double imposition internationale doit entraîner comme corollaire une assistance mutuelle entre les Etats contractants en vue de parvenir à une perception aussi exacte que possible des impôts dus. Et on a vu sub B ci-avant que la Belgique n'a pu, sur ce point, obtenir totalement gain de cause.

C'est pourquoi, il a paru utile d'insérer dans la Convention un certain nombre de dispositions particulières qui touchent aux problèmes que soulève la lutte contre la fraude fiscale internationale.

I. — Exclusion du champ d'application de la Convention

L'article 4, § 4, de la Convention exclut expressément du champ d'application de celle-ci :

a) les « bénéficiaires apparents des revenus », c'est-à-dire les personnes qui n'ont pas la jouissance effective des revenus qui leur parviennent mais rétroèdent en réalité ceux-ci à des personnes qui ne sont pas des résidents des Etats contractants;

b) de natuurlijke personen die in de Staat waarvan zij inwoner zijn niet gehouden zijn tot betaling van belastingen op de inkomsten die zij uit de andere Staat verkrijgen; deze bepaling beoogt de vreemdelingen die in Zwitserland het voordeel van een zogenaamde forfaitaire belastingheffing bekomen (b.v. op grond van de huurwaarde van hun woning) en die dus niet verplicht zijn hun Belgische inkomsten in de grondslagen van alle belastingen op te nemen en de belasting tegen een tarief dat op het geheel van de inkomsten van toepassing is, te betalen.

II. — Voorkoming van het abusieve gebruik van de Overeenkomst

Sedert 1962 bevat de Zwitserse interne wetgeving een geheel van bepalingen die erop zijn gericht te vermijden dat voordelen ingevolge overeenkomsten, via inwoners van Zwitserland, ten goede komen aan personen die daarop geen recht hebben.

Artikel 22 van de Overeenkomst bevestigt in hoofdzaak die bepalingen van de Zwitserse wetgeving en legt ze voor de toekomst vast. Telkens als er, op basis van die bepalingen, zal worden vastgesteld dat ten onrechte aanspraak wordt gemaakt op de bij de Overeenkomst bepaalde verminderingen van Belgische belasting, zal België dus zijn bronbelasting op roerende inkomsten uit bronnen in België die worden betaald aan inwoners van Zwitserland tegen het volle tarief mogen inhouden.

In concreto zal de vermindering van Belgische belasting worden geweigerd indien de inkomsten worden betaald aan :

- vennootschappen die voornamelijk door niet-inwoners van Zwitserland worden beheerst en die de buitenlandse inkomsten die zij verkrijgen voor meer dan 50 % aanwenden voor verbintenissen tegenover personen die geen recht op de voordelen van de Overeenkomst hebben (zogenaamde gelegenheidsvennootschappen);

- vennootschappen die voornamelijk door niet-inwoners van Zwitserland worden beheerst en die buitenlandse inkomsten waarop de overeenkomst van toepassing is, ophopen zonder die inkomsten op een redelijke wijze uit te delen;

- vennootschappen die voornamelijk door niet-inwoners van Zwitserland worden beheerst en die gevestigd zijn in een kanton waar zij, met betrekking tot interest en royalty's die zij uit bronnen in België verkrijgen, het voordeel van een gunstige belastingregeling bekomen (zogenaamde basisvennootschappen of brievenbusvennootschappen);

- familieinstellingen waarbij personen die niet-inwoners zijn van Zwitserland, zijn betrokken en waarvan de buitenlandse inkomsten voor een groot deel ten goede komen aan personen die geen aanspraak op de toepassing van de overeenkomst hebben.

III. — Het plegen van onderling overleg tussen de bevoegde autoriteiten

Luidens de bewoordingen van de tweede zin van artikel 26, § 3, van de Overeenkomst, kunnen de bevoegde autoriteiten steeds onderling overleg plegen aangaande de maatregelen om elk abusief geacht gebruik van de Overeenkomst te beletten.

IV. — Toepassing van de bepalingen van de interne wetgevingen

Alhoewel het recht van België om gebruik te maken van de bepalingen van zijn interne wetgeving ter bestrijding van

b) les personnes physiques qui n'acquittent pas, dans l'Etat de leur domicile, les impôts sur les revenus provenant de l'autre Etat; cette disposition vise les personnes étrangères qui jouissent en Suisse d'une imposition dite à forfait (basée p. ex. sur la valeur locative de leur résidence) et qui ne sont donc pas tenues d'inclure dans les bases de calcul les revenus belges pour tous les impôts et de payer l'impôt au taux applicable pour l'ensemble des revenus.

II. — Prévention de l'usage abusif de la Convention

Depuis 1962, la législation interne suisse contient un ensemble de dispositions destinées à éviter que les avantages des conventions profitent, à travers des résidents de la Suisse, à des personnes qui n'y ont pas droit.

L'article 22 de la Convention confirme en substance, tout en les figeant pour l'avenir, ces dispositions de la législation suisse. Dès lors, la Belgique pourra percevoir ses retenues d'impôt aux taux plein sur les revenus mobiliers de sources belges payés à des résidents de la Suisse, chaque fois qu'il sera constaté, sur la base desdites dispositions, qu'il y a prévention abusive aux allégements d'impôt belge prévus par la Convention.

Concrètement, le dégrèvement d'impôt belge sera refusé quand les revenus sont payés à :

- des sociétés contrôlées principalement par des non-résidents de la Suisse et qui affectent les revenus étrangers qu'elles collectent, à concurrence de plus de 50 %, à des engagements vis-à-vis de personnes n'ayant pas droit aux avantages de la Convention (sociétés dites de passage);

- des sociétés contrôlées principalement par des non-résidents de la Suisse qui accumulent les revenus étrangers bénéficiant de la Convention, sans effectuer de distributions raisonnables sur ces revenus;

- des sociétés contrôlées principalement par des non-résidents de la Suisse qui sont établies dans un canton où elles bénéficient, en ce qui concerne les intérêts et redevances qu'elles tirent de sources belges, d'un régime fiscal de faveur (sociétés dites de base ou boîtes aux lettres);

- des fondations de famille auxquelles sont intéressées des personnes qui ne sont pas des résidents de la Suisse et dont les revenus étrangers profitent pour une large part à des personnes non admises au bénéfice de la Convention.

III. — Concertation entre autorités compétentes

Aux termes de la deuxième phrase de l'article 26, § 3, de la Convention, les autorités compétentes peuvent toujours se concerter pour envisager les mesures à prendre en vue de faire échec à n'importe quel usage estimé abusif de la Convention.

IV. — Application des dispositions des législations internes

Si aucune disposition de la Convention ne prévoit expressément le droit pour la Belgique d'appliquer les dispositions

belastingontduiking, in geen enkele bepaling van de Overeenkomst uitdrukkelijk is bevestigd, mogen die bepalingen niettemin toepassing vinden voor zover ze niet in strijd zijn met de Overeenkomst.

Artikel 9 van de Overeenkomst — dat in werkelijkheid slechts de bepalingen met name van artikel 24 van het Wetboek der inkomstenbelastingen bevestigt — verleent de mogelijkheid het abusief afvloeien van winsten naar Zwitserland te bestrijden door in de winsten van de Belgische vennootschap, die partij is bij een transactie met een Zwitserse gelierde vennootschap, de winsten die ten onrechte naar deze laatste afvloeien opnieuw op te nemen. Bij afwezigheid van een specifieke bepaling in die zin in de Overeenkomst kan de vennootschap die de voordelen verkrijgt, in een dergelijk geval niet automatisch een aanpassing van haar winsten in Zwitserland bekomen.

* * *

De ondertekende tekst is het resultaat van lange en moeilijke onderhandelingen tussen de twee landen. Hij vormt in zijn geheel een aanvaardbaar compromis ondermeer op het gebied van de belastingheffing bij de bron van roerende inkomsten en van de uitwisseling van inlichtingen waar zeer duidelijke verschillen tussen de traditionele standpunten van de twee landen bestaan.

De Regering is van oordeel dat de Overeenkomst — zoals zij is opgesteld — moet bijdragen tot het scheppen van een gunstig klimaat voor de ontwikkeling van de reeds belangrijke handelsbetrekkingen tussen de twee Staten. Door de belemmering welke de dubbele belasting vormt op te heffen, zou zij moeten bijdragen tot het aantrekken van Zwitserse investeringen in ons land.

De Regering stelt U derhalve voor deze Overeenkomst spoedig goed te keuren opdat zij binnen de kortst mogelijke tijd in werking zou kunnen treden.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

H. SIMONET

De Minister van Financiën,

G. GEENS

De Minister van Buitenlandse Handel,

L. OUTERS

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 14e mei 1979 door de Minister van Buitenlandse Zaken verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet « houdende goedkeuring van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Zwitserse Bondsstaat tot het vermijden van dubbele belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, ondertekend te Bern op 28 augustus 1978 », heeft de 18e juni 1979 het volgend advies gegeven :

Bij het ontwerp zijn geen opmerkingen te maken.

De kamer was samengesteld uit :

De heren : P. Tapie, kamervoorzitter,

H. Rousseau en Ch. Huberlant, staatsraden,

R. Pirson en C. Deschamps, bijzitters van de afdeling wetgeving,

de sa législation interne destinées notamment à lutter contre la fraude fiscale, parcellaire application est néanmoins permise dans la mesure bien sûr où ces dispositions ne sont pas contraires à la Convention.

L'article 9 de celle-ci — qui ne fait en réalité que confirmer notamment les dispositions de l'article 24 du Code des impôts sur les revenus — permet de faire échec aux transferts abusifs de bénéfices vers la Suisse par réintégration aux bénéfices de la société belge, partie à une transaction avec une société suisse apparentée, des bénéfices indûment transférés à celle-ci. En pareille occurrence, la société bénéficiaire des avantages ne pourra pas obtenir automatiquement un ajustement approprié de ses bénéfices en Suisse en l'absence de disposition spécifique en ce sens dans la Convention.

* * *

Le texte signé est le résultat de longues et laborieuses négociations entre les deux pays. Il constitue dans son ensemble un compromis acceptable notamment dans les domaines de l'imposition à la source des revenus mobiliers et de l'échange de renseignements où des différences très nettes existent entre les positions traditionnelles des deux pays.

Le Gouvernement estime que la Convention — telle qu'elle est conçue — doit contribuer à créer un climat favorable au développement des relations d'affaires déjà importantes entre les deux Etats. En particulier, en éliminant l'entrave que constitue la double imposition, elle devrait contribuer à attirer les investissements suisses dans notre pays.

C'est pourquoi, le Gouvernement vous propose d'approuver rapidement cette Convention afin qu'elle puisse entrer en vigueur dans le plus bref délai possible.

Le Ministre des Affaires étrangères,

H. SIMONET

Le Ministre des Finances,

G. GEENS

Le Ministre du Commerce extérieur,

L. OUTERS

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Affaires étrangères, le 14 mai 1979, d'une demande d'avis sur un projet de loi « portant approbation de la Convention entre le Royaume de Belgique et la Confédération suisse en vue d'éviter les doubles impositions en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, signée à Berne le 28 août 1978 », a donné le 18 juin 1979 l'avis suivant :

Le projet d'avis n'appelle pas d'observation.

La chambre était composée de :

Messieurs : P. Tapie, président de chambre,

H. Rousseau et Ch. Huberlant, conseillers d'Etat,

R. Pirson et C. Deschamps, conseillers de la section de législation,

Mevrouw : J. Truyens, greffier.
 De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd
 nagezien onder toezicht van de heer P. Tapie.
 Het verslag werd uitgebracht door de heer G. Piquet, eerste auditeur.

De Griffier,
 J. TRUYENS

De Voorzitter,
 P. TAPIE

Madame : J. Truyens, greffier.
 La concordance entre la version française et la version néerlandaise
 a été vérifiée sous le contrôle de M. P. Tapie.
 Le rapport a été présenté par M. G. Piquet, premier auditeur.

Le Greffier,
 J. TRUYENS

Le Président,
 P. TAPIE

WETSONTWERP

BOUDEWIJN,

Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze Minister van Buitenlandse Zaken, van Onze Minister van Financiën en van Onze Minister van Buitenlandse Handel,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Buitenlandse Zaken, Onze Minister van Financiën en Onze Minister van Buitenlandse Handel zijn gelast, in Onze naam, bij de Wetgevende Kamers het wetsontwerp in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

De Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Zwitserse Bondsstaat tot het vermijden van dubbele belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, ondertekend te Bern op 28 augustus 1978, zal volkomen uitwerking hebben.

Art. 2

Artikel 141, 2^e, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen is niet van toepassing op de in die bepaling bedoelde bezoldigingen waarvoor artikel 19, § 3, 2^e lid, a, van de Overeenkomst het recht van belastingheffing aan België toekent.

Gegeven te Brussel, 7 juli 1979.

BOUDEWIJN

VAN KONINGSWEGE :

De Minister van Buitenlandse Zaken,

H. SIMONET

De Minister van Financiën,

G. GEENS

De Minister van Buitenlandse Handel,

L. OUTERS

PROJET DE LOI

BAUDOUIN,

Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre des Affaires étrangères, de Notre Ministre des Finances et de Notre Ministre du Commerce extérieur,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre des Affaires étrangères, Notre Ministre des Finances et Notre Ministre du Commerce extérieur sont chargés de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

Article 1

La Convention entre le Royaume de Belgique et la Confédération suisse en vue d'éviter les doubles impositions en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, signée à Berne le 28 août 1978, sortira son plein et entier effet.

Art. 2

L'article 141, 2e, du Code des impôts sur les revenus ne s'applique pas aux rémunérations visées par ladite disposition, dont le droit d'imposition est accordé à la Belgique par l'article 19, § 3, 2e alinéa, a, de la Convention.

Donné à Bruxelles, le 7 juillet 1979.

BAUDOUIN

PAR LE Roi :

Le Ministre des Affaires étrangères,

H. SIMONET

Le Ministre des Finances,

G. GEENS

Le Ministre du Commerce extérieur,

L. OUTERS

OVEREENKOMST

tussen het Koninkrijk België en de Zwitserse Bondsstaat tot het vermijden van dubbele belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen

Zijne Majesteit de Koning der Belgen

en

De Zwitserse Bondsraad,

Wensende dubbele belasting te vermijden inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, hebben besloten een Overeenkomst te sluiten en hebben te dien einde tot hun Gevolmachtigden benoemd, te weten :

Zijne Majesteit de Koning der Belgen :

*Zijne Excellentie de heer Georges C. Puttevils,
Ambassadeur van België te Bern,*

De Zwitserse Bondsraad :

*De Heer Pierre Aubert, Bondsraad,
Hoofd van het Federaal politiek Departement,*

Die, na elkander hun in goede en behoorlijke vorm bevonden volmachten te hebben overgelegd, als volgt zijn overeengekomen :

HOOFDSTUK I

Werkingsfeer van de Overeenkomst

Artikel 1

Personen op wie de Overeenkomst van toepassing is

Deze Overeenkomst is van toepassing op personen die inwoner zijn van een overeenkomstsluitende Staat of van beide overeenkomstsluitende Staten.

Artikel 2

Belastingen waarop de Overeenkomst van toepassing is

§ 1. Deze Overeenkomst is van toepassing op belastingen naar het inkomen en naar het vermogen die, ongeacht de wijze van heffing, worden geheven ten behoeve van een overeenkomstsluitende Staat of van de staatkundige onderdelen of plaatselijke gemeenschappen daarvan.

§ 2. Als belastingen naar het inkomen en naar het vermogen worden beschouwd de gewone en buitengewone belastingen die worden geheven naar het gehele inkomen, naar het gehele vermogen, of naar bestanddelen van het inkomen of van het vermogen, daaronder begrepen belastingen naar voordeelen verkregen uit de vervreemding van roerende of onroerende goederen, belastingen naar het totaal bedrag van de door ondernemingen betaalde lonen of salarissen, alsmede belastingen naar waardevermeerdering.

§ 3. De bestaande belastingen waarop de Overeenkomst van toepassing is, zijn met name :

1º in België :

- a) de personenbelasting;
- b) de vennootschapsbelasting;
- c) de rechtspersonenbelasting;
- d) de belasting der niet-verblijfshouders;
- e) de uitzonderlijke en tijdelijke solidariteitsbijdrage, met inbegrip van de voorheffingen, de opdecien en opcentien op die belastingen en voorheffingen, alsmede de aanvullende belastingen op de personenbelasting,

(hierna te noemen « Belgische belasting »);

CONVENTION

entre le Royaume de Belgique et la Confédération suisse en vue d'éviter les doubles impositions en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune

Sa Majesté le Roi des Belges

et

Le Conseil fédéral suisse,

Désireux d'éviter les doubles impositions en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, ont décidé de conclure une Convention et ont nommé à cet effet comme Plénipotentiaires, savoir :

Sa Majesté le Roi des Belges :

*Son Excellence M. Georges Puttevils,
Ambassadeur de Belgique à Berne,*

Le Conseil fédéral suisse :

*M. Pierre Aubert, Conseiller fédéral,
Chef du Département politique fédéral,*

Lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, reconnus en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes :

CHAPITRE I

Champ d'application de la Convention

Article 1

Personnes visées

La présente Convention s'applique aux personnes qui sont des résidents d'un Etat contractant ou des deux Etats contractants.

Article 2

Impôts visés

§ 1er. La présente Convention s'applique aux impôts sur le revenu et sur la fortune perçus pour le compte d'un Etat contractant, de ses subdivisions politiques ou de ses collectivités locales, quel que soit le système de perception.

§ 2. Sont considérés comme impôts sur le revenu et sur la fortune les impôts ordinaires et extraordinaires perçus sur le revenu total, sur la fortune totale, ou sur des éléments du revenu ou de la fortune, y compris les impôts sur les gains provenant de l'aliénation de biens mobiliers ou immobiliers, les impôts sur le montant global des salaires payés par les entreprises, ainsi que les impôts sur les plus-values.

§ 3. Les impôts actuels auxquels s'applique la Convention sont notamment :

1º en Belgique :

- a) l'impôt des personnes physiques;
  - b) l'impôt des sociétés;
  - c) l'impôt des personnes morales;
  - d) l'impôt des non-résidents;
  - e) la participation exceptionnelle et temporaire de solidarité, y compris les précomptes, les décimes et centimes additionnels à ces impôts et précomptes ainsi que les taxes additionnelles à l'impôt des personnes physiques,
- (ci-après dénommés « l'impôt belge »);

2º in Zwitserland :

de belastingen van de Bondsstaat, de kantons en de gemeenten

a) op het inkomen (gehele inkomen, opbrengst van arbeid, opbrengst van vermogen, rijverheids- en handelswinsten, vermogenswinsten en andere inkomsten), en

b) op het vermogen (gehele vermogen, roerend en onroerend vermogen, rijverheids- en handelsvermogen, kapitaal en reserves en andere bestanddelen van het vermogen),
(hierna te noemen « Zwitserse belasting »).

§ 4. De Overeenkomst is niet van toepassing op de bij de bron geheven belastingen op winsten uit loterijen, spelen en weddenschappen.

§ 5. De Overeenkomst is ook van toepassing op elke gelijke of in wezen gelijksoortige belasting die na de datum van de ondertekening van de Overeenkomst naast of in de plaats van de bestaande belastingen wordt geheven. De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten delen elkaar de wijzigingen die in hun onderscheiden belastingwetten zijn aangebracht, mede.

HOOFDSTUK II

Begripsbepalingen

Artikel 3

Algemene bepalingen

§ 1. In deze Overeenkomst, tenzij het zinsverband anders vereist :

1º a) betekent de uitdrukking « België » het Koninkrijk België en, in aardrijkskundig verband gebruikt, betekent zij het nationale grondgebied alsmede de gebieden in zee onder de rechtsmacht van het Koninkrijk België;

b) betekent de uitdrukking « Zwitserland » de Zwitserse Bondsstaat;

2º betekennen de uitdrukkingen « een overeenkomstsluitende Staat » en « de andere overeenkomstsluitende Staat », België of Zwitserland, al naar het zinsverband vereist;

3º omvat de uitdrukking « persoon » elke natuurlijke persoon, elke vennootschap en elke andere vereniging van personen;

4º betekent de uitdrukking « vennootschap » elke rechtspersoon of elke eenheid die in de Staat waarvan zij inwoner is voor de belastingheffing als een rechtspersoon wordt behandeld;

5º betekennen de uitdrukkingen « onderneming van een overeenkomstsluitende Staat » en « onderneming van de andere overeenkomstsluitende Staat » onderscheidenlijk een onderneming gedreven door een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat en een onderneming gedreven door een inwoner van de andere overeenkomstsluitende Staat;

6º betekent de uitdrukking « internationaal verkeer » elk vervoer door een schip of luchtvartuig dat wordt geëxploiteerd door een onderneming die haar plaats van werkelijke leiding in een overeenkomstsluitende Staat heeft, behalve indien het schip of het luchtvartuig slechts tussen in de andere overeenkomstsluitende Staat gelegen plaatsen wordt geëxploiteerd;

7º betekent de uitdrukking « bevoegde autoriteit » :

a) in België, de Directeur-général der directe belastingen, en

b) in Zwitserland, de Directeur van de federale administratie der belastingen.

§ 2. Voor de toepassing van de Overeenkomst door een overeenkomstsluitende Staat heeft, tenzij het zinsverband anders vereist, elke niet erin omschreven uitdrukking de betekenis welke die uitdrukking heeft volgens de wetgeving van die Staat met betrekking tot de belastingen waarop de Overeenkomst van toepassing is.

Artikel 4

Inwoner

§ 1. Voor de toepassing van deze Overeenkomst betekent de uitdrukking « inwoner van een overeenkomstsluitende Staat » iedere persoon die, ingevolge de wetgeving van die Staat, aldaar aan belasting is onderworpen op grond van zijn woonplaats, verblijf, plaats van leiding of enige andere, soortgelijke omstandigheid; zij omvat eveneens de vennootschappen naar Belgisch recht, niet zijnde vennootschappen op aandelen, die de aanslag van hun winsten in de personenbelasting ten name van hun vennooten hebben gekozen alsmede de vennootschappen onder gemeenschappelijke naam en de vennootschappen bij wijze van eenvoudige geldscheiting naar Zwitsers recht die hun plaats van werke-

2º en Suisse :

les impôts fédéraux, cantonaux et communaux

a) sur le revenu (revenu total, produit du travail, rendement de la fortune, bénéfices industriels et commerciaux, gains en capital et autres revenus), et

b) sur la fortune (fortune totale, fortune mobilière et immobilière, fortune industrielle et commerciale, capital et réserves et autres éléments de la fortune),
(ci-après dénommés « l'impôt suisse »).

§ 4. La Convention ne s'applique pas aux impôts perçus à la source sur les gains faits dans les loteries, jeux et paris.

§ 5. La Convention s'applique aussi aux impôts de nature identique ou analogue qui seraient établis après la date de signature de la Convention et qui s'ajouteraient aux impôts actuels ou qui les remplacent. Les autorités compétentes des Etats contractants se communiquent les modifications apportées à leurs législations fiscales respectives.

CHAPITRE II

Définitions

Article 3

Définitions générales

§ 1er. Au sens de la présente Convention, à moins que le contexte n'exige une interprétation différente :

1º a) le terme « Belgique » désigne le Royaume de Belgique et, employé dans un sens géographique, il désigne le territoire national ainsi que les zones de juridiction nationale en mer du Royaume de Belgique;

b) le terme « Suisse » désigne la Confédération suisse;

2º les expressions « un Etat contractant » et « l'autre Etat contractant » désignent, suivant le contexte, la Belgique ou la Suisse;

3º le terme « personne » comprend les personnes physiques, les sociétés et tous autres groupements de personnes;

4º le terme « société » désigne toute personne morale ou toute entité qui est considérée comme une personne morale aux fins d'imposition dans l'Etat dont elle est un résident;

5º les expressions « entreprise d'un Etat contractant » et « entreprise de l'autre Etat contractant » désignent respectivement une entreprise exploitée par un résident d'un Etat contractant et une entreprise exploitée par un résident de l'autre Etat contractant;

6º l'expression « trafic international » désigne tout transport effectué par un navire ou un aéronef exploité par une entreprise dont le siège de direction effective est situé dans un Etat contractant, sauf lorsque le navire ou l'aéronef n'est exploité qu'entre des points situés dans l'autre Etat contractant;

7º l'expression « autorité compétente » désigne :

a) en Belgique, le Directeur général des contributions directes, et

b) en Suisse, le Directeur de l'Administration fédérale des contributions.

§ 2. Pour l'application de la Convention par un Etat contractant, toute expression qui n'y est pas définie a le sens que lui attribue le droit de cet Etat concernant les impôts auxquels s'applique la Convention, à moins que le contexte n'exige une interprétation différente.

Article 4

Résident

§ 1er. Au sens de la présente Convention, l'expression « résident d'un Etat contractant » désigne toute personne qui, en vertu de la législation de cet Etat, est assujettie à l'impôt dans cet Etat, en raison de son domicile, de sa résidence, de son siège de direction ou de tout autre critère de nature analogue; elle désigne également les sociétés de droit belge, autres que les sociétés par actions, qui ont opté pour l'assujettissement de leurs bénéfices à l'impôt des personnes physiques dans le chef de leurs associés ainsi que les sociétés en nom collectif et en commandite simple de droit suisse ayant leur siège de direction effective en Suisse. Toutefois, cette expression ne comprend pas les per-

lijke leiding in Zwitserland hebben. Deze uitdrukking omvat echter niet personen die in die Staat enkel aan belasting zijn onderworpen ter zake van inkomsten uit in die Staat gelegen bronnen of ter zake van aldaar gelegen vermogen.

§ 2. Indien een natuurlijke persoon ingevolge de bepalingen van paragraaf 1 inwoner van beide overeenkomstsluitende Staten is, wordt zijn toestand op de volgende wijze geregeld :

a) hij wordt geacht inwoner te zijn van de Staat waar hij een duurzaam tehuis tot zijn beschikking heeft; indien hij in beide Staten een duurzaam tehuis tot zijn beschikking heeft, wordt hij geacht inwoner te zijn van de Staat waarmee zijn persoonlijke en economische betrekkingen het nauwst zijn (middelpunt van de levensbelangen);

b) indien niet kan worden bepaald in welke Staat hij het middelpunt van zijn levensbelangen heeft of indien hij in geen van de Staten een duurzaam tehuis tot zijn beschikking heeft, wordt hij geacht inwoner te zijn van de Staat waar hij gewoonlijk verblijft;

c) indien hij in beide Staten of in geen van beide gewoonlijk verblijft, wordt hij geacht inwoner te zijn van de Staat waarvan hij onderdaan is;

d) indien hij onderdaan is van beide Staten of van geen van beide, regelen de bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten de aangelegenheid in onderlinge overeenstemming.

§ 3. Indien een andere dan een natuurlijke persoon ingevolge de bepalingen van paragraaf 1 inwoner is van beide overeenkomstsluitende Staten, wordt hij geacht inwoner te zijn van de Staat waar de plaats van zijn werkelijke leiding is gelegen.

§ 4. Wordt niet geacht inwoner van een overeenkomstsluitende Staat te zijn voor de toepassing van dit artikel :

1° een persoon die, alhoewel hij aan de definitie van de paragrafen 1 tot 3 beantwoordt, slechts de schijnbare gerechtigde tot de inkomsten is, aangezien deze inkomsten in werkelijkheid — hetzij onmiddellijk hetzij middellijk door tussenkomst van andere natuurlijke personen of rechtspersonen — ten goede komen aan een persoon die zelf voor de toepassing van dit artikel niet als inwoner van die Staat kan worden beschouwd;

2° een natuurlijke persoon die in de overeenkomstsluitende Staat waarvan hij volgens de bepalingen van de voorgaande paragrafen inwoner zou zijn, niet met alle inkomsten die in de regel volgens de belastingwetgeving van die Staat belastbaar zijn en uit de andere overeenkomstsluitende Staat afkomstig zijn, onderworpen is aan de belastingen die in de regel worden geheven.

Artikel 5

Vaste inrichting

§ 1. Voor de toepassing van deze Overeenkomst betekent de uitdrukking « vaste inrichting » een vaste bedrijfsinrichting met behulp waarvan een onderneming haar werkzaamheden geheel of gedeeltelijk uitoefent.

§ 2. De uitdrukking « vaste inrichting » omvat in het bijzonder :

- a) een plaats waar leiding wordt gegeven,
- b) een filiaal,
- c) een kantoor,
- d) een fabriek,
- e) een werkplaats, en
- f) een mijn, een olie- of gasbron, een steengroeve of enige andere plaats waar natuurlijke rijkdommen worden gewonnen.

§ 3. De plaats van uitvoering van een bouwwerk of van constructie- of montagezaamheden maakt slechts een vaste inrichting uit indien de duur daarvan twaalf maanden overschrijdt.

§ 4. Niettegenstaande de voorgaande bepalingen van dit artikel wordt een « vaste inrichting » niet aanwezig geacht indien :

- a) gebruik wordt gemaakt van inrichtingen, uitsluitend voor de opslag, uitstalling of aflevering van aan de onderneming toebehorende goederen;
- b) een voorraad van aan de onderneming toebehorende goederen wordt aangehouden, uitsluitend voor de opslag, uitstalling of aflevering;
- c) een voorraad van aan de onderneming toebehorende goederen wordt aangehouden, uitsluitend voor de bewerking of verwerking door een andere onderneming;
- d) een vaste bedrijfsinrichting wordt aangehouden, uitsluitend om voor de onderneming goederen aan te kopen of inlichtingen in te winnen;

sonnes qui ne sont assujetties à l'impôt dans cet Etat que pour les revenus de sources situées dans cet Etat ou pour la fortune qui y est située.

§ 2. Lorsque, selon les dispositions du paragraphe 1er, une personne physique est un résident des deux Etats contractants, sa situation est réglée de la manière suivante :

a) cette personne est considérée comme un résident de l'Etat où elle dispose d'un foyer d'habitation permanent; si elle dispose d'un foyer d'habitation permanent dans les deux Etats, elle est considérée comme un résident de l'Etat avec lequel ses liens personnels et économiques sont les plus étroits (centre des intérêts vitaux);

b) si l'Etat où cette personne a le centre de ses intérêts vitaux ne peut pas être déterminé, ou si elle ne dispose d'un foyer d'habitation permanent dans aucun des Etats, elle est considérée comme un résident de l'Etat où elle séjourne de façon habituelle;

c) si cette personne séjourne de façon habituelle dans les deux Etats ou si elle ne séjourne de façon habituelle dans aucun d'eux, elle est considérée comme un résident de l'Etat dont elle possède la nationalité;

d) si cette personne possède la nationalité des deux Etats ou si elle ne possède la nationalité d'aucun d'eux, les autorités compétentes des Etats contractants tranchent la question d'un commun accord.

§ 3. Lorsque, selon les dispositions du paragraphe 1er, une personne autre qu'une personne physique est un résident des deux Etats contractants, elle est considérée comme un résident de l'Etat où son siège de direction effective est situé.

§ 4. N'est pas considérée comme un résident d'un Etat contractant au sens du présent article :

1° une personne qui, bien que répondant à la définition des paragraphes 1er à 3 ci-dessus, n'est que le bénéficiaire apparent des revenus, ces revenus bénéficiant en réalité — soit directement, soit indirectement par l'intermédiaire d'autres personnes physiques ou morales — à une personne qui ne peut être regardée elle-même comme un résident de cet Etat au sens du présent article;

2° une personne physique qui n'est pas assujettie aux impôts généralement perçus dans l'Etat contractant dont elle serait un résident selon les dispositions des paragraphes précédents, pour tous les revenus généralement imposables selon la législation fiscale de cet Etat et provenant de l'autre Etat contractant.

Article 5

Etablissement stable

§ 1er. Au sens de la présente Convention, l'expression « établissement stable » désigne une installation fixe d'affaires par l'intermédiaire de laquelle une entreprise exerce tout ou partie de son activité.

§ 2. L'expression « établissement stable » comprend notamment :

- a) un siège de direction,
- b) une succursale,
- c) un bureau,
- d) une usine,
- e) un atelier et
- f) une mine, un puits de pétrole ou de gaz, une carrière ou tout autre lieu d'extraction de ressources naturelles.

§ 3. Un chantier de construction ou de montage ne constitue un établissement stable que si sa durée dépasse douze mois.

§ 4. Nonobstant les dispositions précédentes du présent article, on considère qu'il n'y a pas « établissement stable » si :

- a) il est fait usage d'installations aux seules fins de stockage, d'exposition ou de livraison de marchandises appartenant à l'entreprise;
- b) des marchandises appartenant à l'entreprise sont entreposées aux seules fins de stockage, d'exposition ou de livraison;
- c) des marchandises appartenant à l'entreprise sont entreposées aux seules fins de transformation par une autre entreprise;
- d) une installation fixe d'affaires est utilisée aux seules fins d'acheter des marchandises ou de réunir des informations, pour l'entreprise;

e) een vaste bedrijfsinrichting wordt aangehouden, uitsluitend om voor de onderneming, andere werkzaamheden die van voorbereidende aard zijn of het karakter van hulpwerkzaamheid hebben te verrichten;

f) een vaste bedrijfsinrichting wordt aangehouden, uitsluitend om verscheidene van de in de leden a) tot e) vermelde werkzaamheden te verrichten, op voorwaarde dat het geheel van de werkzaamheden van de vaste bedrijfsinrichting van voorbereidende aard is of het karakter van hulpwerkzaamheid heeft.

§ 5. Indien een persoon — niet zijnde een onafhankelijke vertegenwoordiger waarop paragraaf 6 van toepassing is — voor een onderneming werkzaam is en in een overeenkomstsluitende Staat een machting bezit om namens de onderneming overeenkomsten af te sluiten en dit recht aldaar gewoonlijk uitoefent, wordt die onderneming, niet tegenstaande de bepalingen van de paragrafen 1 en 2, geacht een vaste inrichting in die Staat te hebben voor alle werkzaamheden welke deze persoon voor de onderneming verricht tenzij zijn werkzaamheden beperkt blijven tot die welke zijn vermeld in paragraaf 4 en die, indien zij met behulp van een vaste bedrijfsinrichting zouden worden uitgeoefend, het niet mogelijk zouden maken overeenkomstig de bepalingen van deze paragraaf die inrichting als een vaste inrichting te beschouwen.

§ 6. Een onderneming wordt niet geacht een vaste inrichting in een overeenkomstsluitende Staat te bezitten op grond van de enkele omstandigheid dat zij aldaar zaken doet door middel van een makelaar, een algemeen commissionair of enige andere onafhankelijke vertegenwoordiger, op voorwaarde dat deze personen in de normale uitoefening van hun bedrijf handelen.

Wanneer een vertegenwoordiger voor een verzekeringsonderneming werkzaam is en in een overeenkomstsluitende Staat een machting bezit om namens die onderneming overeenkomsten af te sluiten en dit recht aldaar gewoonlijk uitoefent, wordt die onderneming evenwel geacht een vaste inrichting in die Staat te hebben.

§ 7. De enkele omstandigheid dat een vennootschap die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat, een vennootschap beheert of door een vennootschap wordt beheert, die inwoner is van de andere overeenkomstsluitende Staat of die in die andere Staat zaken doet (hetzij met behulp van een vaste inrichting, hetzij op andere wijze), stempelt één van beide vennootschappen niet tot een vaste inrichting van de andere.

HOOFDSTUK III

Belastingheffing naar het inkomen

Artikel 6

Onroerende inkomsten

§ 1. Inkomsten die een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat verkrijgt uit in de andere overeenkomstsluitende Staat gelegen onroerende goederen (inkomsten uit landbouw- of bosbedrijven daaronder begrepen), zijn in die andere Staat belastbaar.

§ 2. De uitdrukking « onroerende goederen » heeft de betekenis die daaraan wordt toegekend door het recht van de overeenkomstsluitende Staat waar de desbetreffende goederen zijn gelegen. De uitdrukking omvat in ieder geval de goederen die bij de onroerende goederen behoren, levende en dode have van landbouw- en bosbedrijven, rechten waarpop de bepalingen van het privaatrecht betreffende de grondeigendom van toepassing zijn, vruchtgebruik van onroerende goederen en rechten op veranderlijke of vaste vergoedingen ter zake van de exploitatie, of het recht tot exploitatie, van minerale aardlagen, bronnen en andere bodemrijkdommen; schepen en luchtvaartuigen worden niet als onroerende goederen beschouwd.

§ 3. De bepalingen van paragraaf 1 zijn van toepassing op inkomsten verkregen uit de rechtstreekse exploitatie of het rechtstreekse genot, uit het verhuren of verpachten, of uit elke andere vorm van exploitatie van onroerende goederen.

§ 4. De bepalingen van de paragrafen 1 en 3 zijn ook van toepassing op inkomsten uit onroerende goederen van een onderneming en op inkomsten uit onroerende goederen gebezigt voor de uitoefening van een zelfstandig beroep.

Artikel 7

Ondernemingswinst

§ 1. Winsten van een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat zijn slechts in die Staat belastbaar, tenzij de onderneming in de andere overeenkomstsluitende Staat haar bedrijf uitoefent met behulp van een aldaar gevestigde vaste inrichting. Indien de onderneming aldus haar bedrijf uitoefent, zijn de winsten van de onderneming in de andere Staat belastbaar maar slechts in zoverre als zij aan die vaste inrichting kunnen worden toegerekend.

e) une installation fixe d'affaires est utilisée aux seules fins d'exercer, pour l'entreprise, toute autre activité de caractère préparatoire ou auxiliaire;

f) une installation fixe d'affaires est utilisée aux seules fins de l'exercice cumulé d'activités mentionnées aux alinéas a) à e), à condition que l'activité d'ensemble de l'installation fixe d'affaires résultant de ce cumul garde un caractère préparatoire ou auxiliaire.

§ 5. Nonobstant les dispositions des paragraphes 1er et 2, lorsqu'une personne — autre qu'un agent jouissant d'un statut indépendant auquel s'applique le paragraphe 6 — agit pour le compte d'une entreprise et dispose dans un Etat contractant de pouvoirs qu'elle y exerce habituellement lui permettant de conclure des contrats au nom de l'entreprise, cette entreprise est considérée comme ayant un établissement stable dans cet Etat pour toutes les activités que cette personne exerce pour l'entreprise, à moins que les activités de cette personne ne soient limitées à celles qui sont mentionnées au paragraphe 4 et qui, si elles étaient exercées par l'intermédiaire d'une installation fixe d'affaires, ne permettraient pas de considérer cette installation comme un établissement stable selon les dispositions de ce paragraphe.

§ 6. Une entreprise n'est pas considérée comme ayant un établissement stable dans un Etat contractant du seul fait qu'elle y exerce son activité par l'entremise d'un courtier, d'un commissionnaire général ou de tout autre agent jouissant d'un statut indépendant, à condition que ces personnes agissent dans le cadre ordinaire de leur activité.

Toutefois, lorsqu'un intermédiaire agit pour le compte d'une entreprise d'assurance et dispose dans un Etat contractant de pouvoirs qu'il y exerce habituellement lui permettant de conclure des contrats au nom de cette entreprise, celle-ci est considérée comme ayant un établissement stable dans cet Etat.

§ 7. Le fait qu'une société qui est un résident d'un Etat contractant contrôle ou est contrôlée par une société qui est un résident de l'autre Etat contractant ou qui y exerce son activité (que ce soit par l'intermédiaire d'un établissement stable ou non) ne suffit pas, en lui-même, à faire de l'une quelconque de ces sociétés un établissement stable de l'autre.

CHEAPITRE III

Imposition des revenus

Article 6

Revenus immobiliers

§ 1er. Les revenus qu'un résident d'un Etat contractant tire de biens immobiliers (y compris les revenus des exploitations agricoles ou forestières) situés dans l'autre Etat contractant, sont imposables dans cet autre Etat.

§ 2. L'expression « biens immobiliers » a le sens que lui attribue le droit de l'Etat contractant où les biens considérés sont situés. L'expression comprend en tous cas les accessoires, le cheptel mort ou viv des exploitations agricoles et forestières, les droits auxquels s'appliquent les dispositions du droit privé concernant la propriété foncière, l'usufruit des biens immobiliers et les droits à des paiements variables ou fixes pour l'exploitation ou la concession de l'exploitation de gisements minéraux, sources et autres ressources naturelles; les navires, bateaux et aéronefs ne sont pas considérés comme des biens immobiliers.

§ 3. Les dispositions du paragraphe 1er s'appliquent aux revenus provenant de l'exploitation ou de la jouissance directes, de la location ou de l'affermage, ainsi que de toute autre forme d'exploitation de biens immobiliers.

§ 4. Les dispositions des paragraphes 1er et 3 s'appliquent également aux revenus provenant des biens immobiliers d'une entreprise ainsi qu'aux revenus des biens immobiliers servant à l'exercice d'une profession indépendante.

Article 7

Bénéfices des entreprises

§ 1er. Les bénéfices d'une entreprise d'un Etat contractant ne sont imposables que dans cet Etat, à moins que l'entreprise n'exerce son activité dans l'autre Etat contractant par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé. Si l'entreprise exerce son activité d'une telle façon, les bénéfices de l'entreprise sont imposables dans l'autre Etat mais uniquement dans la mesure où ils sont imputables à cet établissement stable.

§ 2. Onder voorbehoud van de bepalingen van paragraaf 3 worden, indien een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat in de andere overeenkomstsluitende Staat haar bedrijf uitoefent met behulp van een aldaar gevestigde vaste inrichting, in elke overeenkomstsluitende Staat aan die vaste inrichting de winsten toegerekend die zij zou kunnen behalen indien zij een onafhankelijke onderneming zou zijn, die dezelfde of soortgelijke werkzaamheden zou uitoefenen onder dezelfde of soortgelijke omstandigheden en die geheel onafhankelijk zou handelen.

§ 3. Bij het bepalen van de winsten van een vaste inrichting worden in aftrek toegelaten de kosten, daaronder begrepen kosten van leiding en algemene beheerskosten, die ten behoeve van die vaste inrichting zijn gemaakt, hetzij in de Staat waar die vaste inrichting is gevestigd, hetzij elders.

§ 4. a) Bij ontstentenis van een regelmatige boekhouding of andere bewijskrachtige gegevens die het mogelijk maken het bedrag te bepalen van de winsten van een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat, die aan haar in de andere Staat gelegen vaste inrichting kunnen worden toegerekend, mag de belasting in die andere Staat onder meer volgens diens wetgeving worden gevestigd met inachtneming van de normale winsten van soortgelijke ondernemingen van die Staat, die dezelfde of soortgelijke werkzaamheden onder dezelfde of soortgelijke omstandigheden uitoefenen.

b) Voor zover het in een overeenkomstsluitende Staat gebruikelijk is, de aan een vaste inrichting toe te rekenen winsten te bepalen op basis van een verdeling van de totale winst van de onderneming over haar verschillende delen, belet paragraaf 2 die overeenkomstsluitende Staat niet de belastbare winsten te bepalen volgens de gebruikelijke verdeling; de gevulde methode van verdeling moet echter zodanig zijn dat het bekomen resultaat in overeenstemming is met de in dit artikel neergelegde beginselen.

§ 5. Geen winsten worden aan een vaste inrichting toegerekend enkel op grond van aankoop door die vaste inrichting van goederen voor de onderneming.

§ 6. Voor de toepassing van de voorgaande paragrafen worden de aan de vaste inrichting toe te rekenen winsten van jaar tot jaar volgens dezelfde methode bepaald, tenzij er een goede en genoegzame reden bestaat om hiervan af te wijken.

§ 7. Indien in de winsten inkomstenbestanddelen zijn begrepen die afzonderlijk in de andere artikelen van deze Overeenkomst worden behandeld, worden de bepalingen van die artikelen niet aangetast door de bepalingen van dit artikel.

Artikel 8

Zeevaart, Binnenvaart en Luchtvaart

§ 1. Winsten uit de exploitatie van schepen of luchtvaartuigen in internationale verkeer zijn slechts belastbaar in de overeenkomstsluitende Staat waar de plaats van de werkelijke leiding van de onderneming is gelegen.

§ 2. Winsten uit de exploitatie van schepen die dienen voor het vervoer in de binnenvateren zijn slechts belastbaar in de overeenkomstsluitende Staat waar de plaats van de werkelijke leiding van de onderneming is gelegen.

§ 3. Indien de plaats van de werkelijke leiding van een zeescheepvaart- of een binnenschepvaartonderneming zich aan boord van een schip bevindt, wordt deze plaats geacht te zijn gelegen in de overeenkomstsluitende Staat waar het schip zijn thuishaven heeft, of indien er geen thuishaven is, in de overeenkomstsluitende Staat waarvan de exploitant van het schip inwoner is.

§ 4. Het bepaalde in paragraaf 1 is ook van toepassing op winsten verkregen uit de deelname aan een pool, een gemeenschappelijk bedrijf of een internationaal bedrijfslichaam.

Artikel 9

Afhankelijke ondernemingen

Indien

a) een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat onmiddellijk of middellijk deelneemt aan de leiding van, aan het toezicht op, dan wel in het kapitaal van een onderneming van de andere overeenkomstsluitende Staat, of

b) dezelfde personen onmiddellijk of middellijk deelnemen aan de leiding van, aan het toezicht op, dan wel in het kapitaal van een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat en van een onderneming van de andere overeenkomstsluitende Staat,

§ 2. Sous réserve des dispositions du paragraphe 3, lorsqu'une entreprise d'un Etat contractant exerce son activité dans l'autre Etat contractant par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, il est imputé, dans chaque Etat contractant, à cet établissement stable les bénéfices qu'il aurait pu réaliser s'il avait constitué une entreprise distincte exerçant des activités identiques ou analogues dans des conditions identiques ou analogues et agissant en toute indépendance.

§ 3. Pour déterminer les bénéfices d'un établissement stable, sont admises en déduction les dépenses exposées aux fins poursuivies par cet établissement stable, y compris les dépenses de direction et les frais généraux d'administration ainsi exposés, soit dans l'Etat où est situé cet établissement stable, soit ailleurs.

§ 4. a) A défaut de comptabilité régulière ou d'autres éléments probants permettant de déterminer le montant des bénéfices d'une entreprise d'un Etat contractant, qui est imputable à son établissement stable situé dans l'autre Etat, l'impôt peut notamment être établi dans cet autre Etat conformément à sa propre législation, compte tenu des bénéfices normaux d'entreprises analogues du même Etat, se livrant à la même activité ou à des activités analogues dans des conditions identiques ou analogues.

b) Si l'est d'usage, dans un Etat contractant, de déterminer les bénéfices imputables à un établissement stable sur la base d'une répartition des bénéfices totaux de l'entreprise entre ses diverses parties, aucune disposition du paragraphe 2 n'empêche cet Etat contractant de déterminer les bénéfices imposables selon la répartition en usage; la méthode de répartition adoptée doit cependant être telle que le résultat obtenu soit conforme aux principes contenus dans le présent article.

§ 5. Aucun bénéfice n'est imputé à un établissement stable du fait qu'il a simplement acheté des marchandises pour l'entreprise.

§ 6. Aux fins des paragraphes précédents, les bénéfices à imputer à l'établissement stable sont déterminés chaque année selon la même méthode, à moins qu'il n'existe des motifs valables et suffisants de procéder autrement.

§ 7. Lorsque les bénéfices comprennent des éléments de revenu traités séparément dans d'autres articles de la présente Convention, les dispositions de ces articles ne sont pas affectées par les dispositions du présent article.

Article 8

Navigation Maritime, Intérieure et Aérienne

§ 1er. Les bénéfices provenant de l'exploitation, en trafic international, de navires ou d'aéronefs ne sont imposables que dans l'Etat contractant où le siège de direction effective de l'entreprise est situé.

§ 2. Les bénéfices provenant de l'exploitation de bateaux servant à la navigation intérieure ne sont imposables que dans l'Etat contractant où le siège de direction effective de l'entreprise est situé.

§ 3. Si le siège de direction effective d'une entreprise de navigation maritime ou intérieure est à bord d'un navire ou d'un bateau, ce siège est considéré comme situé dans l'Etat contractant où se trouve le port d'attache de ce navire ou de ce bateau, ou à défaut de port d'attache, dans l'Etat contractant dont l'exploitant du navire ou du bateau est un résident.

§ 4. Les dispositions du paragraphe 1er s'appliquent aussi aux bénéfices provenant de la participation à un pool, une exploitation en commun ou un organisme international d'exploitation.

Article 9

Entreprises associées

Lorsque

a) une entreprise d'un Etat contractant participe directement ou indirectement à la direction, au contrôle ou au capital d'une entreprise de l'autre Etat contractant, ou que

b) les mêmes personnes participent directement ou indirectement à la direction, au contrôle ou au capital d'une entreprise d'un Etat contractant et d'une entreprise de l'autre Etat contractant,

en, in het ene of in het andere geval, tussen de twee ondernemingen in hun handelsbetrekkingen of financiële betrekkingen, voorwaarden worden overeengekomen of opgelegd die afwijken van die welke zouden worden overeengekomen tussen onafhankelijke ondernemingen, mogen de winsten die één van de ondernemingen zonder deze voorwaarden zou hebben behaald maar ten gevolge van die voorwaarden niet heeft behaald, worden begrepen in de winsten van die onderneming en dien overeenkomstig worden belast.

Artikel 10

Dividenden

§ 1. Dividenden betaald door een vennootschap die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat aan een inwoner van de andere overeenkomstsluitende Staat, zijn in die andere Staat belastbaar.

§ 2. Deze dividenden mogen echter ook in de overeenkomstsluitende Staat waarvan de vennootschap die de dividenden betaalt inwoner is overeenkomstig de wetgeving van die Staat worden belast, maar indien de uiteindelijk gerechtigde tot de dividenden inwoner is van de andere Staat, mag de aldus geheven belasting niet hoger zijn dan :

a) 10 % van het brutobedrag van de dividenden indien de uiteindelijk gerechtigde een vennootschap (niet zijnde een personenvennootschap naar Belgisch recht die de aanslag van haar winsten in de personenbelasting heeft gekozen) is die onmiddellijk ten minste 25 % bezit van het kapitaal van de vennootschap die de dividenden betaalt;

b) 15 % van het brutobedrag van de dividenden in alle andere gevallen.

Deze paragraaf laat onverlet de belastingheffing van de vennootschap ter zake van de winsten waaruit de dividenden worden betaald.

§ 3. De uitdrukking « dividenden », zoals gebezigd in dit artikel, betekent inkomsten uit aandelen, winstaandelen of winstbewijzen, mijnaandelen, oprichtersaandelen of andere rechten op een aandeel in de winst, met uitzondering van schuldborderingen, alsmede inkomsten uit andere rechten in vennootschappen die volgens de wetgeving van de Staat waarvan de uitkerende vennootschap inwoner is, op dezelfde wijze als inkomsten uit aandelen in de belastingheffing worden betrokken. Die uitdrukking betekent ook inkomsten — zelfs indien zij worden toegekend in de vorm van interest — die belastbaar zijn als inkomsten van belegde kapitaalem van vennooten in vennootschappen, niet zijnde vennootschappen op aandelen, die inwoner zijn van België.

§ 4. De bepalingen van de paragrafen 1 en 2 zijn niet van toepassing indien de uiteindelijk gerechtigde tot de dividenden, die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat, in de andere overeenkomstsluitende Staat waarvan de vennootschap die de dividenden betaalt inwoner is, een nijverheids- of handelsbedrijf met behulp van een aldaar gevestigde vaste inrichting of een zelfstandig beroep door middel van een aldaar gevestigde vaste basis uitoefent en het aandelenbezit uit hoofde waarvan de dividenden worden betaald, met die vaste inrichting of vaste basis wezenlijk is verbonden. In een zodanig geval zijn de bepalingen van artikel 7 of van artikel 14, naar het geval, van toepassing.

§ 5. Indien een vennootschap die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat winsten of inkomsten verkrijgt uit de andere overeenkomstsluitende Staat, mag die andere Staat geen belasting heffen op dividenden die door de vennootschap worden betaald, behalve voor zover die dividenden aan een inwoner van die andere Staat worden betaald of voor zover het aandelenbezit uit hoofde waarvan de dividenden worden betaald wezenlijk is verbonden met een in die andere Staat gelegen vaste inrichting of vaste basis, noch de niet-uitgedeelde winst van de vennootschap onderwerpen aan een belasting op niet-uitgedeelde winst, zelfs indien de betaalde dividenden of de niet-uitgedeelde winst geheel of gedeeltelijk bestaan uit winsten of inkomsten die uit die andere Staat afkomstig zijn.

Artikel 11

Interest

§ 1. Interest afkomstig uit een overeenkomstsluitende Staat en betaald aan een inwoner van de andere overeenkomstsluitende Staat, is in die andere Staat belastbaar.

§ 2. Deze interest mag echter ook in de overeenkomstsluitende Staat waaruit hij afkomstig is overeenkomstig de wetgeving van die Staat worden belast, maar indien de uiteindelijk gerechtigde tot de interest inwoner is van de andere Staat, mag de aldus geheven belasting niet hoger zijn dan 10 % van het brutobedrag van de interest.

et que, dans l'un et l'autre cas, les deux entreprises sont, dans leurs relations commerciales ou financières, liées par des conditions convenues ou imposées, qui diffèrent de celles qui seraient convenues entre des entreprises indépendantes, les bénéfices qui, sans ces conditions, auraient été réalisés par l'une des entreprises mais n'ont pu l'être en fait à cause de ces conditions, peuvent être inclus dans les bénéfices de cette entreprise et imposés en conséquence.

Article 10

Dividendes

§ 1er. Les dividendes payés par une société qui est un résident d'un Etat contractant à un résident de l'autre Etat contractant sont imposables dans cet autre Etat.

§ 2. Toutefois, ces dividendes sont aussi imposables dans l'Etat contractant dont la société qui paie les dividendes est un résident, et selon la législation de cet Etat, mais si le bénéficiaire effectif des dividendes est un résident de l'autre Etat, l'impôt ainsi établi ne peut excéder :

a) 10 % du montant brut des dividendes si le bénéficiaire effectif est une société (autre qu'une société de personnes de droit belge ayant opté pour l'assujettissement de ses bénéfices à l'impôt des personnes physiques) qui détient directement au moins 25 % du capital de la société qui paie les dividendes;

b) 15 % du montant brut des dividendes, dans tous les autres cas.

Le présent paragraphe n'affecte pas l'imposition de la société au titre des bénéfices qui servent au paiement des dividendes.

§ 3. Le terme « dividendes » employé dans le présent article désigne les revenus provenant d'actions, actions ou bons de jouissance, parts de mine, parts de fondateur ou autres parts bénéficiaires à l'exception des créances, ainsi que les revenus d'autres parts sociales soumis au même régime fiscal que les revenus d'actions par la législation de l'Etat dont la société distributrice est un résident. Ce terme désigne également les revenus — même attribués sous la forme d'intérêts — imposables au titre de revenus de capitaux investis par les associés dans les sociétés autres que les sociétés par actions qui sont des résidents de la Belgique.

§ 4. Les dispositions des paragraphes 1er et 2 ne s'appliquent pas lorsque le bénéficiaire effectif des dividendes, résident d'un Etat contractant, exerce dans l'autre Etat contractant dont la société qui paie les dividendes est un résident, soit une activité industrielle ou commerciale par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, soit une profession indépendante au moyen d'une base fixe qui y est située, et que la participation génératrice des dividendes s'y rattache effectivement. Dans ce cas, les dispositions de l'article 7 ou de l'article 14, suivant les cas, sont applicables.

§ 5. Lorsqu'une société qui est un résident d'un Etat contractant tire des bénéfices ou des revenus de l'autre Etat contractant, cet autre Etat ne peut percevoir aucun impôt sur les dividendes payés par la société, sauf dans la mesure où ces dividendes sont payés à un résident de cet autre Etat ou dans la mesure où la participation génératrice des dividendes se rattache effectivement à un établissement stable ou à une base fixe situés dans cet autre Etat, ni prélever aucun impôt, au titre de l'imposition des bénéfices non distribués, sur les bénéfices non distribués de la société, même si les dividendes payés ou les bénéfices non distribués consistent en tout ou en partie en bénéfices ou revenus provenant de cet autre Etat.

Article 11

Intérêts

§ 1er. Les intérêts provenant d'un Etat contractant et payés à un résident de l'autre Etat contractant sont imposables dans cet autre Etat.

§ 2. Toutefois, ces intérêts sont aussi imposables dans l'Etat contractant d'où ils proviennent et selon la législation de cet Etat, mais si le bénéficiaire effectif des intérêts est un résident de l'autre Etat, l'impôt ainsi établi ne peut excéder 10 % du montant brut des intérêts.

§ 3. Nietegenstaande het bepaalde in paragraaf 2 is de in paragraaf 1 vermelde interest slechts belastbaar in de overeenkomstsluitende Staat waarvan de uiteindelijk gerechtigde inwoner is, indien die interest wordt betaald :

- a) in verband met de verkoop op krediet van een nijverheids-, of handelsuitrusting of van een wetenschappelijke uitrusting,
- b) in verband met de verkoop op krediet van goederen geleverd door een onderneming aan een andere onderneming, of
- c) voor een niet door effecten aan toonder vertegenwoordigde lening van welke aard ook, verstrekt door een bankinstelling.

§ 4. De uitdrukking « interest », zoals gebezigd in dit artikel, betekent inkomsten uit schuldvorderingen van welke aard ook, al dan niet gewaarborgd door hypothek of al dan niet aanspraak gevend op een aandeel in de winst van de schuldenaar, en in het bijzonder inkomsten uit overheidsleningen en obligaties, met inbegrip van premies en loten op die effecten. Deze uitdrukking omvat noch boeten voor laattijdige betaling noch interest die overeenkomstig artikel 10, paragraaf 3, tweede zin, als dividenden wordt behandeld.

§ 5. De bepalingen van de paragrafen 1, 2 en 3 zijn niet van toepassing, indien de uiteindelijk gerechtigde tot de interest, die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat, in de andere overeenkomstsluitende Staat waaruit de interest afkomstig is, een nijverheids- of handelsbedrijf met behulp van een aldaar gevestigde vaste inrichting of een zelfstandig beroep door middel van een aldaar gevestigde vaste basis uitoefent en de schuldvordering uit hoofde waarvan de interest is verschuldigd, met die vaste inrichting of vaste basis wezenlijk is verbonden. In een zodanig geval zijn de bepalingen van artikel 7 of van artikel 14, naar het geval, van toepassing.

§ 6. Interest wordt geacht uit een overeenkomstsluitende Staat afkomstig te zijn indien de schuldenaar die Staat zelf is, een staatkundig onderdeel, een plaatselijke gemeenschap of een inwoner van die Staat. Indien evenwel de schuldenaar van de interest, ongeacht of hij inwoner van een overeenkomstsluitende Staat is of niet, in een overeenkomstsluitende Staat een vaste inrichting of een vaste basis heeft waarvoor de schuld, ter zake waarvan de interest wordt betaald werd aangegaan en die de last van die interest draagt, wordt die interest geacht afkomstig te zijn uit de Staat waar de vaste inrichting of vaste basis is gevestigd.

§ 7. Indien, ten gevolge van een bijzondere verhouding tussen de schuldenaar en de werkelijke genietier of tussen hen beiden en een derde, het bedrag van de interest, gelet op de schuldvordering waarvoor hij wordt betaald, hoger is dan het bedrag dat zonder zulk een verhouding door de schuldenaar en de uiteindelijk gerechtigde zou zijn overeengekomen, zijn de bepalingen van dit artikel slechts op dit laatstbedoelde bedrag van toepassing. In een zodanig geval is het daarboven uitgaande deel van de betalingen overeenkomstig de wetgeving van elke overeenkomstsluitende Staat belastbaar, maar indien het daarboven uitgaande deel van de interest wordt begrepen in het belastbaar inkomen van de schuldenaar en deze een vennootschap is, mag de belasting die in de overeenkomstsluitende Staat waaruit de interest afkomstig is van dit daarboven uitgaande deel worden geheven, niet hoger zijn dan de belasting die van toepassing zou zijn indien de interest dividenden zou zijn waarop artikel 10 van toepassing is.

Artikel 12

Royalty's

§ 1. Royalty's afkomstig uit een overeenkomstsluitende Staat en betaald aan een inwoner van de andere overeenkomstsluitende Staat zijn slechts in die andere Staat belastbaar, indien die inwoner de uiteindelijk gerechtigde van de royalty's is.

§ 2. De uitdrukking « royalty's », zoals gebezigd in dit artikel, betekent betalingen van welke aard ook als vergoeding voor het gebruik van, of voor het recht van gebruik van, een auteursrecht op een werk op het gebied van letterkunde, kunst of wetenschap, daaronder begrepen bioscoopfilms en films of banden voor radio en televisie, van een octrooi, een fabrieks- of handelsmerk, een tekening, een model, een plan, een geheim recept of een geheime werkwijze, alsmede voor het gebruik van, of voor het recht van gebruik van, nijverheids- of handelsuitrusting dan wel wetenschappelijke uitrusting die geen onroerend goed is als bedoeld in artikel 6, en voor inlichtingen omtrent ervaringen op het gebied van nijverheid, handel of wetenschap.

§ 3. Het bepaalde in paragraaf 1 is niet van toepassing indien de uiteindelijk gerechtigde tot de royalty's, die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat, in de andere overeenkomstsluitende Staat waaruit de royalty's afkomstig zijn, een nijverheids- of handelsbedrijf met behulp van een aldaar gevestigde vaste inrichting of een zelfstandig beroep door middel van een aldaar gevestigde vaste basis uitoefent en

§ 3. Nonobstant les dispositions du paragraphe 2, les intérêts mentionnés au paragraphe 1er ne sont imposables que dans l'Etat contractant dont le bénéficiaire effectif est un résident, si ces intérêts sont payés :

- a) en liaison avec la vente à crédit d'un équipement industriel, commercial ou scientifique,
- b) en liaison avec la vente à crédit de marchandises livrées par une entreprise à une autre entreprise, ou
- c) sur un prêt de n'importe quelle nature, non représenté par des titres au porteur, consenti par un établissement bancaire.

§ 4. Le terme « intérêts » employé dans le présent article désigne les revenus des créances de toute nature, assorties ou non de garanties hypothécaires ou d'une clause de participation aux bénéfices du débiteur, et notamment les revenus des fonds publics et des obligations d'emprunts, y compris les primes et lots attachés à ces titres. Ce terme ne comprend pas les pénalisations pour paiement tardif ni les intérêts assimilés à des dividendes par l'article 10, paragraphe 3, deuxième phrase.

§ 5. Les dispositions des paragraphes 1er, 2 et 3 ne s'appliquent pas lorsque le bénéficiaire effectif des intérêts, résident d'un Etat contractant, exerce dans l'autre Etat contractant d'où proviennent les intérêts, soit une activité industrielle ou commerciale par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, soit une profession indépendante au moyen d'une base fixe qui y est située, et que la créance génératrice des intérêts s'y rattache effectivement. Dans ce cas, les dispositions de l'article 7 ou de l'article 14, suivant les cas, sont applicables.

§ 6. Les intérêts sont considérés comme provenant d'un Etat contractant lorsque le débiteur est cet Etat lui-même, une subdivision politique, une collectivité locale ou un résident de cet Etat. Toutefois, lorsque le débiteur des intérêts, qu'il soit ou non un résident d'un Etat contractant, a dans un Etat contractant un établissement stable, ou une base fixe, pour lequel la dette donnant lieu au paiement des intérêts a été contractée et qui supporte la charge de ces intérêts, ceux-ci sont considérés comme provenant de l'Etat où l'établissement stable, ou la base fixe, est situé.

§ 7. Lorsque, en raison de relations spéciales existant entre le débiteur et le bénéficiaire effectif ou que l'un et l'autre entretiennent avec de tierces personnes, le montant des intérêts, compte tenu de la créance pour laquelle ils sont payés, excède celui dont seraient convenus le débiteur et le bénéficiaire effectif en l'absence de pareilles relations, les dispositions du présent article ne s'appliquent qu'à ce dernier montant. Dans ce cas, la partie excédentaire des paiements reste imposable selon la législation de chaque Etat contractant, mais lorsque la partie excédentaire des intérêts est comprise dans le revenu imposable du débiteur et que celui-ci est une société, l'impôt prélevé sur cette partie excédentaire dans l'Etat contractant d'où les intérêts proviennent ne peut excéder celui qui serait applicable si les intérêts étaient des dividendes auxquels s'applique l'article 10.

Article 12

Redevances

§ 1er. Les redevances provenant d'un Etat contractant et payées à un résident de l'autre Etat contractant ne sont imposables que dans cet autre Etat, si ce résident en est le bénéficiaire effectif.

§ 2. Le terme « redevances » employé dans le présent article désigne les rémunérations de toute nature payées pour l'usage ou la concession de l'usage d'un droit d'auteur sur une œuvre littéraire, artistique ou scientifique, y compris les films cinématographiques et les films ou les enregistrements conçus pour la radio et la télévision, d'un brevet, d'une marque de fabrique ou de commerce, d'un dessin ou d'un modèle, d'un plan, d'une formule ou d'un procédé secrets, ainsi que pour l'usage ou la concession de l'usage d'un équipement industriel, commercial ou scientifique ne constituant pas un bien immobilier visé à l'article 6 et pour des informations ayant trait à une expérience acquise dans le domaine industriel, commercial ou scientifique.

§ 3. Les dispositions du paragraphe 1er ne s'appliquent pas lorsque le bénéficiaire effectif des redevances, résident d'un Etat contractant, exerce dans l'autre Etat contractant d'où proviennent les redevances, soit une activité industrielle ou commerciale par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, soit une profession indépendante au moyen d'une base fixe qui y est située, et que le droit ou le bien

het recht of het goed uit hoofde waarvan de royalty's verschuldigd zijn, met die vaste inrichting of vaste basis wezenlijk is verbonden. In een zodanig geval zijn de bepalingen van artikel 7 of van artikel 14, naar het geval, van toepassing.

§ 4. Indien, ten gevolge van een bijzondere verhouding tussen de schuldenaar en de uiteindelijk gerechtigde of tussen hen beiden en een derde, het bedrag van de royalty's, gelet op het gebruik, het recht of de inlichtingen waarvoor zij worden betaald, hoger is dan het bedrag dat zonder zulk een verhouding door de schuldenaar en de uiteindelijk gerechtigde zou zijn overeengekomen, zijn de bepalingen van dit artikel slechts op dit laatstbedoelde bedrag van toepassing. In een zodanig geval is het daarboven uitgaande deel van de betalingen overeenkomstig de wetgeving van elke overeenkomstsluitende Staat belastbaar, maar indien het daarboven uitgaande deel van de royalty's wordt begrepen in het belastbaar inkomen van de schuldenaar en deze een vennootschap is, mag de belasting die in de overeenkomstsluitende Staat waaruit de royalty's afkomstig zijn van dit daarboven uitgaande deel wordt geheven, niet hoger zijn dan de belasting die van toepassing zou zijn indien de royalty's dividenden zouden zijn waarop artikel 10 van toepassing is.

Artikel 13

Vermogenswinsten

§ 1. Voordelen die een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat verkrijgt uit de vervreemding van onroerende goederen zoals bedoeld in artikel 6 die in de andere overeenkomstsluitende Staat zijn gelegen, zijn in die andere Staat belastbaar.

§ 2. Voordelen verkregen uit de vervreemding van roerende goederen die deel uitmaken van het bedrijfsvermogen van een vaste inrichting die een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat in de andere overeenkomstsluitende Staat heeft, of van roerende goederen die behoren tot een vaste basis die een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat in de andere overeenkomstsluitende Staat tot zijn beschikking heeft voor de uitoefening van een zelfstandig beroep, daardoor begrepen voordelen verkregen uit de vervreemding van die vaste inrichting (alleen of te zamen met de gehele onderneming) of van die vaste basis, zijn in die andere Staat belastbaar.

§ 3. Voordelen verkregen uit de vervreemding van schepen of luchtvaartuigen die in internationaal verkeer worden geëxploiteerd, van schepen die dienen voor het vervoer in de binnenwateren of van roerende goederen die bij de exploitatie van die schepen of luchtvaartuigen worden gebruikt, zijn slechts belastbaar in de overeenkomstsluitende Staat waar de plaats van de werkelijke leiding van de onderneming is gelegen.

§ 4. Voordelen verkregen uit de vervreemding van alle andere goederen dan die vermeld in de paragrafen 1, 2 en 3 zijn slechts belastbaar in de overeenkomstsluitende Staat waarvan de vervreemder inwoner is.

Artikel 14

Zelfstandige beroepen

§ 1. Inkomsten verkregen door een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat in de uitoefening van een vrij beroep of ter zake van andere werkzaamheden van zelfstandige aard zijn slechts in die Staat belastbaar, tenzij die inwoner in de andere overeenkomstsluitende Staat voor het verrichten van zijn werkzaamheden geregeld over een vaste basis beschikt. Indien hij over zulk een vaste basis beschikt, zijn de inkomsten in de andere Staat belastbaar, maar slechts in zoverre als zij kunnen worden toegerekend aan die vaste basis.

§ 2. De uitdrukking « vrij beroep » omvat in het bijzonder zelfstandige werkzaamheden op het gebied van wetenschap, letterkunde, kunst, opvoeding of onderwijs, alsmede de zelfstandige werkzaamheden van artsen, advocaten, ingenieurs, architecten, tandartsen en accountants.

Artikel 15

Niet-zelfstandige beroepen

§ 1. Onder voorbehoud van de bepalingen van de artikelen 16, 18 en 19, zijn lonen, salarissen en andere, soortgelijke beloningen verkregen door een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat ter zake van een dienstbetrekking slechts in die Staat belastbaar, tenzij de dienstbetrekking in de andere overeenkomstsluitende Staat wordt uitgeoefend. Indien de dienstbetrekking aldaar wordt uitgeoefend, zijn de ter zake daarvan verkregen beloningen in die andere Staat belastbaar.

§ 2. Niettegenstaande de bepalingen van paragraaf 1 zijn beloningen verkregen door een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat ter

générateur des redevances s'y rattachent effectivement. Dans ce cas, les dispositions de l'article 7 ou de l'article 14, suivant les cas, sont applicables.

§ 4. Lorsque, en raison de relations spéciales existant entre le débiteur et le bénéficiaire effectif ou que l'un et l'autre entretiennent avec de tierces personnes, le montant des redevances, compte tenu de la prestation pour laquelle elles sont payées, excède celui dont seraient convenus le débiteur et le bénéficiaire effectif en l'absence de pareilles relations, les dispositions du présent article ne s'appliquent qu'à ce dernier montant. Dans ce cas, la partie excédentaire des paiements reste imposable selon la législation de chaque Etat contractant, mais lorsque la partie excédentaire des redevances est comprise dans le revenu imposable du débiteur et que celui-ci est une société, l'impôt prélevé sur cette partie excédentaire dans l'Etat contractant d'où les redevances proviennent ne peut excéder celui qui serait applicable si les redevances étaient des dividendes auxquels s'applique l'article 10.

Article 13

Gains en capital

§ 1er. Les gains qu'un résident d'un Etat contractant tire de l'aliénation de biens immobiliers visés à l'article 6 et situés dans l'autre Etat contractant, sont imposables dans cet autre Etat.

§ 2. Les gains provenant de l'aliénation de biens mobiliers qui font partie de l'actif d'un établissement stable qu'une entreprise d'un Etat contractant à dans l'autre Etat contractant, ou de biens mobiliers qui appartiennent à une base fixe dont un résident d'un Etat contractant dispose dans l'autre Etat contractant pour l'exercice d'une profession indépendante, y compris de tels gains provenant de l'aliénation de cet établissement stable (seul ou avec l'ensemble de l'entreprise) ou de cette base fixe, sont imposables dans cet autre Etat.

§ 3. Les gains provenant de l'aliénation de navires ou aéronefs exploités en trafic international, de bateaux servant à la navigation intérieure ou de biens mobiliers affectés à l'exploitation de ces navires, aéronefs ou bateaux, ne sont imposables que dans l'Etat contractant où le siège de direction effective de l'entreprise est situé.

§ 4. Les gains provenant de l'aliénation de tous biens autres que ceux visés aux paragraphes 1er, 2 et 3, ne sont imposables que dans l'Etat contractant dont le cédant est un résident.

Article 14

Professions indépendantes

§ 1er. Les revenus qu'un résident d'un Etat contractant tire d'une profession libérale ou d'autres activités de caractère indépendant ne sont imposables que dans cet Etat, à moins que ce résident ne dispose de façon habituelle dans l'autre Etat contractant d'une base fixe pour l'exercice de ses activités. S'il dispose d'une telle base fixe, les revenus sont imposables dans l'autre Etat mais uniquement dans la mesure où ils sont imputables à cette base fixe.

§ 2. L'expression « profession libérale » comprend notamment les activités indépendantes d'ordre scientifique, littéraire, artistique, éducatif ou pédagogique, ainsi que les activités indépendantes des médecins, avocats, ingénieurs, architectes, dentistes et comptables.

Article 15

Professions dépendantes

§ 1er. Sous réserve des dispositions des articles 16, 18 et 19, les salaires, traitements et autres rémunérations similaires qu'un résident d'un Etat contractant reçoit au titre d'un emploi salarié ne sont imposables que dans cet Etat, à moins que l'emploi ne soit exercé dans l'autre Etat contractant. Si l'emploi y est exercé, les rémunérations reçues à ce titre sont imposables dans cet autre Etat.

§ 2. Nonobstant les dispositions du paragraphe 1er, les rémunérations qu'un résident d'un Etat contractant reçoit au titre d'un emploi

zake van een in de andere overeenkomstsluitende Staat uitgeoefende dienstbetrekking slechts in de eerstbedoelde Staat belastbaar, indien :

- a) de genieten in de andere Staat verblijft gedurende een tijdvak of tijdvakken die in het kalenderjaar een totaal van 183 dagen niet te boven gaan, en
- b) de beloningen worden betaald door of namens een werkgever die geen inwoner van de andere Staat is, en
- c) de beloningen niet ten laste komen van een vaste inrichting of een vaste basis, die de werkgever in de andere Staat heeft.

§ 3. Niettegenstaande de voorgaande bepalingen van dit artikel, zijn beloningen verkregen ter zake van een dienstbetrekking uitgeoefend aan boord van een schip of luchtvaartuig dat in internationaal verkeer wordt geëxploiteerd, of aan boord van een schip dat dient voor het vervoer in de binnenvateren, belastbaar in de overeenkomstsluitende Staat waar de plaats van de werkelijke leiding van de onderneming is gelegen.

Artikel 16

Tantièmes

§ 1. Tantièmes, presentiegelden en andere soortgelijke beloningen, door een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat verkregen in zijn hoedanigheid van lid van de raad van beheer of van toezicht van een vennootschap die inwoner is van de andere overeenkomstsluitende Staat, zijn in die andere Staat belastbaar. Dit geldt ook voor de beloningen van een gecommuniceerde vennoot in een vennootschap bij wijze van geldschieting op aandelen die inwoner is van België.

§ 2. Beloningen die de in paragraaf 1 bedoelde personen in een andere hoedanigheid van die vennootschap verkrijgen zijn echter overeenkomstig de bepalingen van artikel 14 of van artikel 15, paragraaf 1, naar het geval, belastbaar.

Artikel 17

Artiesten en sportbeoefenaars

§ 1. Niettegenstaande de bepalingen van de artikelen 14 en 15 zijn inkomenst die een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat verkrijgt uit zijn persoonlijke werkzaamheden die hij in de andere overeenkomstsluitende Staat verricht in de hoedanigheid van artiest, zoals toneelspeler, film-, radio- of televisieartiest of musicus of in de hoedanigheid van sportbeoefenaar, slechts in die andere Staat belastbaar.

§ 2. Indien inkomenst uit werkzaamheden die een artiest of een sportbeoefenaar persoonlijk en als zodanig verricht, niet worden toegekend aan de artiest of aan de sportbeoefenaar zelf maar aan een andere persoon, zijn deze inkomenst, niettegenstaande de bepalingen van de artikelen 7, 14 en 15, belastbaar in de overeenkomstsluitende Staat waar de werkzaamheden van de artiest of de sportbeoefenaar worden verricht.

§ 3. De bepalingen van de paragrafen 1 en 2 zijn niet van toepassing op inkomenst uit werkzaamheden van artiesten die grotendeels, onmiddellijk of middellijk, door middel van toekenningen uit openbare fondsen worden gesteund.

Artikel 18

Pensioenen

§ 1. Onder voorbehoud van de bepalingen van artikel 19, paragraaf 2, zijn pensioenen en andere soortgelijke beloningen betaald aan een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat ter zake van een vroegere dienstbetrekking, slechts in die Staat belastbaar.

§ 2. Pensioenen, renten en andere al dan niet periodieke uitkeringen die door een overeenkomstsluitende Staat worden betaald — andere dan die ter zake van een vroegere dienstbetrekking aan militaire of burgerlijke oorlogsslachtoffers, aan militaire slachtoffers uit vredestijd en aan de rechthebbenden van de hierboven vermelde slachtoffers zijn slechts in die Staat belastbaar.

Artikel 19

Overheidsfuncties

§ 1. a) Beloningen, niet zijnde pensioenen, betaald door een overeenkomstsluitende Staat of een staatkundig onderdeel, een plaatselijke gemeenschap of een publiekrechtelijke rechtspersoon daarvan aan een natuurlijke persoon ter zake van diensten bewezen aan die Staat of aan dat onderdeel, die gemeenschap of rechtspersoon, zijn slechts in die Staat belastbaar.

salarié exercé dans l'autre Etat contractant ne sont imposables que dans le premier Etat si :

- a) le bénéficiaire séjourne dans l'autre Etat pendant une période ou des périodes n'excédant pas au total 183 jours au cours de l'année civile, et
- b) les rémunérations sont payées par un employeur ou pour le compte d'un employeur qui n'est pas un résident de l'autre Etat, et
- c) la charge des rémunérations n'est pas supportée par un établissement stable ou une base fixe que l'employeur a dans l'autre Etat.

§ 3. Nonobstant les dispositions précédentes du présent article, les rémunérations reçues au titre d'un emploi salarié exercé à bord d'un navire ou d'un aéronef exploité en trafic international, ou à bord d'un bateau servant à la navigation intérieure, sont imposables dans l'Etat contractant où le siège de direction effective de l'entreprise est situé.

Article 16

Tantièmes

§ 1er. Les tantièmes, jetons de présence et autres rétributions similaires qu'un résident d'un Etat contractant reçoit en sa qualité de membre du conseil d'administration ou de surveillance d'une société qui est un résident de l'autre Etat contractant sont imposables dans cet autre Etat. Il en est de même des rémunérations d'un associé commandité d'une société en commandite par actions qui est un résident de la Belgique.

§ 2. Toutefois, les rémunérations que les personnes visées au paragraphe 1er reçoivent de cette société en une autre qualité sont imposables, suivant les cas, conformément aux dispositions de l'article 14 ou de l'article 15, paragraphe 1er.

Article 17

Artistes et sportifs

§ 1er. Nonobstant les dispositions des articles 14 et 15, les revenus qu'un résident d'un Etat contractant tire de ses activités personnelles exercées dans l'autre Etat contractant en tant qu'artiste du spectacle, tel qu'un artiste de théâtre, de cinéma, de la radio ou de la télévision, ou qu'un musicien, ou en tant que sportif, sont imposables dans cet autre Etat.

§ 2. Lorsque les revenus d'activités qu'un artiste du spectacle ou un sportif exerce personnellement et en cette qualité sont attribués non pas à l'artiste ou au sportif lui-même mais à une autre personne, ces revenus sont imposables, nonobstant les dispositions des articles 7, 14 et 15, dans l'Etat contractant où les activités de l'artiste ou du sportif sont exercées.

§ 3. Les dispositions des paragraphes 1er et 2 ne sont pas applicables aux revenus provenant des activités d'artistes du spectacle qui sont subventionnées, directement ou indirectement, pour une part importante par des allocations provenant de fonds publics.

Article 18

Pensions

§ 1er. Sous réserve des dispositions de l'article 19 paragraphe 2, les pensions et autres rémunérations similaires, payées à un résident d'un Etat contractant au titre d'un emploi antérieur, ne sont imposables que dans cet Etat.

§ 2. Les pensions, rentes et autres allocations, périodiques ou non, payées par un Etat contractant — autrement qu'au titre d'un emploi antérieur — aux victimes de guerre, militaires ou civiles, aux victimes militaires du temps de paix ainsi qu'aux ayant droit des victimes précisées ne sont imposables que dans cet Etat.

Article 19

Fonctions publiques

§ 1er. a) Les rémunérations, autres que les pensions, payées par un Etat contractant ou l'une de ses subdivisions politiques, collectivités locales ou personnes morales de droit public à une personne physique, au titre de services rendus à cet Etat ou à cette subdivision, collectivité ou personne morale, ne sont imposables que dans cet Etat.

b) Die beloningen zijn evenwel slechts in de andere overeenkomstsluitende Staat belastbaar indien de diensten in die Staat worden bewezen en indien de natuurlijke persoon een inwoner van die Staat is en :

- (i) de nationaliteit van die Staat bezit, of
- (ii) niet uitsluitend met het oog op het bewijzen van de diensten inwoner van die Staat is geworden.

§ 2. a) Pensioenen door een overeenkomstsluitende Staat of een staatkundig onderdeel, een plaatselijke gemeenschap of een publiekrechtelijke rechtspersoon daarvan, hetzij rechtstreeks, hetzij uit door hen in het leven geroepen fondsen, betaald aan een natuurlijke persoon ter zake van diensten bewezen aan die Staat of aan dat onderdeel, die gemeenschap of rechtspersoon, zijn slechts in die Staat belastbaar.

b) Die pensioenen zijn evenwel slechts in de andere overeenkomstsluitende Staat belastbaar indien de natuurlijke persoon een inwoner van die Staat is en de nationaliteit ervan bezit.

§ 3. De bepalingen van de artikelen 15, 16 en 18 zijn van toepassing op beloningen en pensioenen ter zake van diensten bewezen in een kader van een rijverheids- of handelsbedrijf uitgeoefend door een overeenkomstsluitende Staat of een staatkundig onderdeel, een plaatselijke gemeenschap of een publiekrechtelijke rechtspersoon daarvan.

De bepalingen van de paragrafen 1 en 2 van dit artikel zijn evenwel van toepassing op beloningen en pensioenen die ter zake van bewezen diensten worden betaald door de volgende instellingen :

a) in België :

- de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen;
- de Régie van Telegrafie en Telefonie;
- de Régie van Posterijen;

b) in Zwitserland :

- de Zwitserse Federale Spoorwegen;
- de Zwitserse onderneming van Posterijen, Telefonie en Telegrafie;
- de Zwitserse Nationale Dienst voor Toerisme.

Artikel 20

Studenten

Bedragen die een student, een leerling of een voor een beroep in opleiding zijnde persoon, die onmiddellijk voor zijn bezoek aan een overeenkomstsluitende Staat inwoner van de andere overeenkomstsluitende Staat is of was en die in de eerstbedoelde Staat verblijft uitsluitend om aldaar zijn studie of opleiding voort te zetten, ontvangt ten behoeve van zijn onderhoud, studie of opleiding, zijn in die Staat niet belastbaar, op voorwaarde dat die bedragen afkomstig zijn uit bronnen buiten die Staat.

Artikel 21

Andere inkomsten

§ 1. Ongeacht de afkomst ervan zijn bestanddelen van het inkomen van een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat die niet in de voorgaande artikelen van deze Overeenkomst worden behandeld, slechts in die Staat belastbaar.

§ 2. Het bepaalde in paragraaf 1 is niet van toepassing op inkomen, andere dan inkomen uit onroerende goederen als omschreven in artikel 6, paragraaf 2, indien de genietier van die inkomen, die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat, in de andere overeenkomstsluitende Staat een rijverheids- of handelsbedrijf met behulp van een aldaar gevestigde vaste inrichting of een zelfstandig beroep door middel van een aldaar gevestigde vaste basis uitoefent en het recht of het goed dat de inkomen oplevert met die vaste inrichting of vaste basis wezenlijk is verbonden. In een zodanig geval zijn de bepalingen van artikel 7 of van artikel 14, naar het geval, van toepassing.

Artikel 22

Voorkoming van het abusieve gebruik van de Overeenkomst

§ 1. Een vennootschap die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat en waarin personen die niet inwoner van die Staat zijn onmiddellijk of middellijk overheersende belangen hebben in de vorm van een deelneming of op een andere wijze, is op grond van de bepalingen van de artikelen 10, 11 en 12 slechts gerechtigd tot vermindering van de belastingen welke in de andere Staat worden geheven van dividenden, interest en royalty's die uit die andere Staat afkomstig zijn, indien :

b) Toutefois, ces rémunérations ne sont imposables que dans l'autre Etat contractant si les services sont rendus dans cet Etat et si la personne physique est un résident de cet Etat qui :

- (i) possède la nationalité de cet Etat, ou

(ii) n'est pas devenu un résident de cet Etat à seule fin de rendre les services.

§ 2. a) Les pensions payées par un Etat contractant ou l'une de ses subdivisions politiques, collectivités locales ou personnes morales de droit public, soit directement soit par prélevement sur des fonds qu'ils ont constitués, à une personne physique, au titre de services rendus à cet Etat ou à cette subdivision, collectivité ou personne morale, ne sont imposables que dans cet Etat.

b) Toutefois, ces pensions ne sont imposables que dans l'autre Etat contractant si la personne physique est un résident de cet Etat et en possède la nationalité.

§ 3. Les dispositions des articles 15, 16 et 18 s'appliquent aux rémunérations et pensions payées au titre de services rendus dans le cadre d'une activité industrielle ou commerciale exercée par un Etat contractant ou l'une de ses subdivisions politiques, collectivités locales ou personnes morales de droit public.

Toutefois, les dispositions des paragraphes 1er et 2 du présent article s'appliquent aux rémunérations et pensions payées, au titre de services rendus, par les organismes suivants :

a) en Belgique :

- la Société nationale des chemins de fer belges;
- la Régie des télégraphes et des téléphones;
- la Régie des postes;

b) en Suisse :

- les Chemins de fer fédéraux suisses;
- l'entreprise suisse des postes, téléphones et télégraphes;
- l'Office national suisse du tourisme.

Article 20

Etudiants

Les sommes qu'un étudiant, un apprenti ou un stagiaire qui est, ou qui était immédiatement avant de se rendre dans un Etat contractant, un résident de l'autre Etat contractant et qui séjourne dans le premier Etat à seule fin d'y poursuivre ses études ou sa formation, reçoit pour couvrir ses frais d'entretien, d'études ou de formation ne sont pas imposables dans cet Etat, à condition qu'elles proviennent de sources situées en dehors de cet Etat.

Article 21

Autres revenus

§ 1er. Les éléments du revenu d'un résident d'un Etat contractant, d'où qu'ils proviennent, qui ne sont pas traités dans les articles précédents de la présente Convention ne sont imposables que dans cet Etat.

§ 2. Les dispositions du paragraphe 1er ne s'appliquent pas aux revenus autres que les revenus provenant de biens immobiliers tels qu'ils sont définis à l'article 6, paragraphe 2, lorsque le bénéficiaire de tels revenus, résident d'un Etat contractant, exerce dans l'autre Etat contractant, soit une activité industrielle ou commerciale par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, soit une profession indépendante au moyen d'une base fixe qui y est située, et que le droit ou le bien générateur des revenus s'y rattache effectivement. Dans ce cas, les dispositions de l'article 7 ou de l'article 14, suivant les cas, sont applicables.

Article 22

Prévention de l'usage abusif de la Convention

§ 1er. Une société qui est un résident d'un Etat contractant et dans laquelle des personnes qui ne sont pas des résidents de cet Etat ont un intérêt prépondérant direct ou indirect sous forme d'une participation ou d'une autre manière, ne peut bénéficier d'un dégrèvement des impôts de l'autre Etat contractant perçus sur les dividendes, intérêts et redevances provenant de cet autre Etat, conformément aux dispositions des articles 10, 11 et 12, que si :

1º de rente dragende crediteurenrekeningen ten name van personen die niet inwoner van de eerstbedoelde Staat zijn, niet hoger zijn dan zes maal de som van het aandelenkapitaal (of het maatschappelijk kapitaal) en de zichtbare reserves; deze bepaling is niet van toepassing op banken van beide overeenkomstsluitende Staten;

2º de schulden die tegenover dezelfde personen werden aangegaan, niet rente dragen, tegen een tarief dat hoger is dan het normale tarief; het normale tarief wordt geacht te zijn:

a) voor België, het tarief van de interest die overeenkomstig de Belgische wetgeving als bedrijfslast wordt aangenomen;

b) voor Zwitserland, het tarief van de gemiddelde opbrengst van de door de Zwitserse Bondsstaat uitgegeven obligaties, verhoogd met twee punten;

3º ten hoogste 50 % van de desbetreffende inkomsten die uit de andere overeenkomstsluitende Staat afkomstig zijn, worden gebruikt om verplichtingen (debetinterest, royalty's voor licenties, kosten voor ontwikkeling, voor reclame, voor eerste inrichting, reiskosten, afschrifvingen van goederen van elke aard met inbegrip van onlichamelijke goederen, werkwijszen, enz.) na te komen tegenover personen die niet inwoner van de eerstbedoelde Staat zijn;

4º de uitgaven met betrekking tot de desbetreffende inkomsten die uit de andere overeenkomstsluitende Staat afkomstig zijn, uitsluitend door middel van die inkomsten worden betaald;

5º de vennootschap ten minste 25 % van de desbetreffende inkomsten die uit de andere overeenkomstsluitende Staat afkomstig zijn, uittreedt.

De verder reikende maatregelen die door een overeenkomstsluitende Staat werden of zullen worden genomen en die erop gericht zijn abusieve aanspraken op vermindering van de in de andere overeenkomstsluitende Staat bij de bron geheven belasting te voorkomen, blijven van toepassing.

§ 2. Een vennootschap die inwoner is van Zwitserland en waarin personen die niet inwoner zijn van Zwitserland onmiddellijk of middellijk overheersende belangen hebben in de vorm van een deelneming of op een andere wijze, is, zelfs indien zij aan de in paragraaf 1 gestelde voorwaarden voldoet, slechts gerechtigd tot vermindering van de belasting die België heft van interest of royalty's die uit België afkomstig zijn en die aan de vennootschap worden betaald, indien die interest of royalty's in het kanton waar de zetel van die vennootschap is gevestigd aan de kantonale belasting op het inkomen zijn onderworpen onder dezelfde of soortgelijke voorwaarden als zijn gesteld met betrekking tot de federale defensiebelasting.

Een familieinstelling die inwoner is van Zwitserland is niet gerechtigd tot vermindering van de belasting die België heft van dividenden, interest en royalty's die uit België afkomstig zijn en die aan de familieinstelling worden betaald, indien de stichter of de meerderheid van de begunstigden personen zijn die niet inwoner van Zwitserland zijn en indien de desbetreffende inkomsten vóór meer dan één derde ten goede komen aan of ten goede moeten komen aan personen die niet inwoner zijn van Zwitserland.

§ 3. Het toezicht, de onderzoeken en de bevestigingen waarop de toepassing van de paragrafen 1 en 2 steunt, behoren tot de bevoegdheid van de bevoegde autoriteit van de overeenkomstsluitende Staat waarvan de genietier van de desbetreffende inkomsten inwoner is.

Indien de bevoegde autoriteit van de andere overeenkomstsluitende Staat waaruit die inkomsten afkomstig zijn over gegronde aanwijzingen beschikt om de verklaringen die door de genietier van die inkomsten in de aanvraag om vermindering van belasting zijn verstrekt en door de bevoegde autoriteit van de eerstbedoelde Staat zijn bevestigd, in twijfel te trekken, geven zij die aanwijzingen door aan de bevoegde autoriteit van de eerstbedoelde Staat; deze laatste stelt een nieuw onderzoek in en deelt het resultaat ervan mede aan de bevoegde autoriteit van de andere Staat. In geval van blijvende meningsverschillen tussen de bevoegde autoriteiten van beide Staten, zijn de bepalingen van artikel 26 van toepassing.

HOOFDSTUK IV

Belastingheffing van het vermogen

Artikel 23

Vermogen

§ 1. Vermogen bestaande uit onroerende goederen als omschreven in artikel 6, die een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat bezit en die in de andere overeenkomstsluitende Staat zijn gelegen, is in die andere Staat belastbaar.

§ 2. Vermogen bestaande uit roerende goederen die deel uitmaken van het bedrijfsvermogen van een vaste inrichting die een onderneming

1º les comptes créditeurs portant intérêt ouverts au nom de personnes qui ne sont pas des résidents du premier Etat ne s'élèvent pas à plus de six fois le total formé par le capital-actions (ou le capital social) et les réserves apparentes; cette disposition ne s'applique pas aux banques des deux Etats contractants;

2º les dettes contractées envers les mêmes personnes ne portent pas intérêt à un taux excédant le taux normal; est considéré comme taux normal :

a) pour la Belgique, le taux des intérêts admissibles au titre de charges professionnelles en vertu de la législation belge;

b) pour la Suisse, le taux du rendement moyen des obligations émises par la Confédération suisse majoré de deux points;

3º 50 % au plus des revenus en question provenant de l'autre Etat contractant sont utilisés à servir des engagements (intérêts débiteurs, redevances de licences, frais de développement, de réclame, de première installation, de voyage, amortissements de biens de toute nature y compris les biens incorporels, procédés, etc.) envers des personnes qui ne sont pas des résidents du premier Etat;

4º les dépenses en relation avec les revenus en question provenant de l'autre Etat contractant sont exclusivement couvertes à l'aide de ces revenus;

5º la société distribue 25 % au moins des revenus en question provenant de l'autre Etat contractant.

Les mesures plus étendues qui ont été ou seront prises par l'un des Etats contractants et qui visent à empêcher des prétentions abusives à un dégrèvement d'impôt perçu à la source par l'autre Etat contractant restent applicables.

§ 2. Une société qui est un résident de la Suisse et dans laquelle des personnes qui ne sont pas des résidents de la Suisse ont un intérêt prépondérant direct ou indirect sous forme d'une participation ou d'une autre manière, ne peut prétendre, même si elle remplit les conditions posées au paragraphe 1er, au dégrèvement des impôts perçus par la Belgique sur les intérêts ou les redevances provenant de la Belgique qui lui sont payés que si, dans le canton où cette société a son siège, ces intérêts ou redevances sont soumis à l'impôt cantonal sur le revenu dans des conditions identiques ou similaires à celles prévues par les dispositions concernant l'impôt fédéral pour la défense nationale.

Une fondation de famille qui est un résident de la Suisse ne peut prétendre au dégrèvement des impôts perçus en Belgique sur les dividendes, intérêts et redevances provenant de la Belgique qui lui sont payés, si le fondateur ou la majorité des bénéficiaires sont des personnes qui ne sont pas des résidents de la Suisse et que les revenus en question profitent ou doivent profiter pour plus d'un tiers à des personnes qui ne sont pas des résidents de la Suisse.

§ 3. La surveillance, les enquêtes et les attestations qu'implique l'application des paragraphes 1er et 2 sont du ressort des autorités compétentes de l'Etat contractant dont le bénéficiaire des revenus en question est un résident.

Si les autorités compétentes de l'autre Etat contractant d'où proviennent ces revenus ont des indications valables pour mettre en doute des déclarations fournies par le bénéficiaire de ces revenus dans la demande de dégrèvement et attestées par les autorités compétentes du premier Etat, elles transmettent ces indications aux autorités compétentes du premier Etat; celles-ci procèdent à une nouvelle enquête et informent les autorités compétentes de l'autre Etat du résultat. En cas de divergences de vues persistantes entre les autorités compétentes des deux Etats, les dispositions de l'article 26 trouvent leur application.

CHAPITRE IV

Imposition de la fortune

Article 23

Fortune

§ 1er. La fortune constituée par des biens immobiliers visés à l'article 6, que possède un résident d'un Etat contractant et qui sont situés dans l'autre Etat contractant, est imposable dans cet autre Etat.

§ 2. La fortune constituée par des biens mobiliers qui font partie de l'actif d'un établissement stable qu'une entreprise d'un Etat contractant

van een overeenkomstsluitende Staat in de andere overeenkomstsluitende Staat heeft of uit roerende goederen die behoren tot een vaste basis die een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat in de andere overeenkomstsluitende Staat tot zijn beschikking heeft voor de uitoefening van een zelfstandig beroep, is in die andere Staat belastbaar.

§ 3. Vermogen bestaande uit schepen en luchtvaartuigen die in internationaal verkeer worden geëxploiteerd, uit schepen die dienen voor het vervoer in de binnenvaart alsmede uit roerende goederen die bij de exploitatie daarvan worden gebruikt, is slechts belastbaar in de overeenkomstsluitende Staat waar de plaats van de werkelijke leiding van de onderneming is gelegen.

§ 4. Alle andere bestanddelen van het vermogen van een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat zijn slechts in die Staat belastbaar.

HOOFDSTUK V

Bepalingen tot vermindering van dubbele belasting

Artikel 24

§ 1. In België wordt dubbele belasting op de volgende wijze vermeden :

1º Indien een inwoner van België inkomsten, niet zijnde inkomsten als bedoeld in 2º en 3º hierna, ontvangt die volgens de bepalingen van deze Overeenkomst in Zwitserland belastbaar zijn of vermogen bezit dat volgens de bepalingen van deze Overeenkomst in Zwitserland belastbaar is, stelt België deze inkomsten of dat vermogen vrij van belasting, maar om het bedrag van de belasting over het overige inkomen of vermogen van die inwoner te berekenen mag België hetzelfde tarief toepassen alsof die inkomsten of dat vermogen niet waren vrijgesteld.

2º Met betrekking tot dividenden die belastbaar zijn volgens artikel 10, paragraaf 2, en die niet van Belgische belasting zijn vrijgesteld in gevolg van 3º hierna, interest die belastbaar zijn volgens artikel 11, paragraaf 2 of 7, en royalty's die belastbaar zijn volgens artikel 12, paragraaf 4, wordt het forfaitaire gedeelte van de buitenlandse belasting waarin de Belgische wetgeving voorziet, onder de voorwaarden en tegen het tarief van die wettelijke verrekening met de Belgische belasting op die inkomsten.

3º Indien een vennootschap die inwoner is van België, aandelen of delen in eigendom bezit van een vennootschap die inwoner is van Zwitserland en aldaar aan de belasting op inkomsten van vennootschappen is onderworpen, worden de dividenden die haar door de laatstbedoelde vennootschap worden betaald en die in Zwitserland volgens artikel 10, paragraaf 2, belastbaar zijn, in België vrijgesteld van de vennootschapsbelasting in zoverre als vrijstelling zou worden verleend indien beide vennootschappen inwoner zouden zijn van België.

4º Indien volgens de Belgische wetgeving verliezen, welke een Belgische onderneming in een in Zwitserland gevestigde vaste inrichting heeft geleden, voor de belastingheffing van die onderneming in België werkelijk in mindering van de winsten van die onderneming werden gebracht, is de vrijstelling volgens 1º in België niet van toepassing op de winsten van andere belastbare tijdperken die aan die vaste inrichting kunnen worden toegerekend, in zoverre als deze winsten ook in Zwitserland door de verrekening van die verliezen van belasting werden vrijgesteld.

§ 2. In Zwitserland wordt dubbele belasting op de volgende wijze vermeden :

1º Indien een inwoner van Zwitserland inkomsten, niet zijnde inkomsten als bedoeld in 2º, 3º en 4º hierna, ontvangt die volgens de bepalingen van deze Overeenkomst in België belastbaar zijn of vermogen bezit dat volgens de bepalingen van deze Overeenkomst in België belastbaar is, stelt Zwitserland deze inkomsten of dat vermogen vrij van belasting, maar om het bedrag van de belasting over het overige inkomen of vermogen van die inwoner te berekenen mag Zwitserland hetzelfde tarief toepassen alsof die inkomsten of dat vermogen niet waren vrijgesteld.

2º Indien een inwoner van Zwitserland inkomsten ontvangt die volgens de bepalingen van de artikelen 10 en 11 in België belastbaar zijn, staat Zwitserland aan die inwoner op diens verzoek een vermindering van belasting toe.

Die vermindering bestaat :

a) in de verrekening van de overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 10 en 11 in België betaalde belasting met de Zwitserse belasting op de inkomsten van die inwoner; het aldus te verrekenen bedrag mag echter niet hoger zijn dan het deel van de Zwitserse belasting, zoals deze werd berekend voor de verrekening, dat overeenstemt met de in België belaste inkomsten, of

b) in een forfaitaire vermindering van de Zwitserse belasting, of

a dans l'autre Etat contractant ou par des biens mobiliers qui appartiennent à une base fixe dont un résident d'un Etat contractant dispose dans l'autre Etat contractant pour l'exercice d'une profession indépendante est imposable dans cet autre Etat.

§ 3. La fortune constituée par des navires et des aéronefs exploités en trafic international, par des bateaux servant à la navigation intérieure ainsi que par des biens mobiliers affectés à leur exploitation n'est imposable que dans l'Etat contractant où le siège de direction effective de l'entreprise est situé.

§ 4. Tous les autres éléments de la fortune d'un résident d'un Etat contractant ne sont imposables que dans cet Etat.

CHAPITRE V

Méthodes pour éliminer les doubles impositions

Article 24

§ 1er. En ce qui concerne la Belgique, la double imposition est évitée de la manière suivante :

1º Lorsqu'un résident de la Belgique reçoit des revenus ou possède de la fortune, non visés au 2º et 3º ci-après, qui sont imposables en Suisse conformément aux dispositions de la présente Convention, la Belgique exempte de l'impôt ces revenus ou cette fortune, mais elle peut, pour calculer le montant de ses impôts sur le reste du revenu ou de la fortune de ce résident, appliquer le même taux que si les revenus ou la fortune en question n'avaient pas été exemptés.

2º En ce qui concerne les dividendes imposables conformément à l'article 10, paragraphe 2, et non exemptés d'impôt belge en vertu du 3º ci-après, les intérêts imposables conformément à l'article 11, paragraphes 2 ou 7, et les redevances imposables conformément à l'article 12, paragraphe 4, la quotité forfaitaire d'impôt étranger prévue par la législation belge est imputée, dans les conditions et au taux prévus par cette législation, sur l'impôt belge afférent à ces revenus.

3º Lorsqu'une société qui est un résident de la Belgique a la propriété d'actions ou parts d'une société qui est un résident de la Suisse et y est soumise à l'impôt sur le revenu des sociétés, les dividendes qui lui sont payés par cette dernière société et qui sont imposables en Suisse conformément à l'article 10, paragraphe 2, sont exemptés de l'impôt des sociétés en Belgique, dans la mesure où cette exemption serait accordée si les deux sociétés étaient des résidents de la Belgique.

4º Lorsque, conformément à la législation belge, des pertes subies par une entreprise belge dans un établissement stable situé en Suisse ont été effectivement déduites des bénéfices de cette entreprise pour son imposition en Belgique, l'exemption prévue au 1º ne s'applique pas en Belgique aux bénéfices d'autres périodes imposables qui sont imputables à cet établissement, dans la mesure où ces bénéfices ont aussi été exemptés d'impôt en Suisse en raison de leur compensation avec lesdites pertes.

§ 2. En ce qui-concerne la Suisse, la double imposition est évitée de la manière suivante :

1º Lorsqu'un résident de la Suisse reçoit des revenus ou possède de la fortune, non visés aux 2º, 3º et 4º ci-après, qui sont imposables en Belgique conformément aux dispositions de la présente Convention, la Suisse exempte de l'impôt ces revenus ou cette fortune, mais elle peut, pour calculer le montant de ses impôts sur le reste du revenu ou de la fortune de ce résident, appliquer le même taux que si les revenus ou la fortune en question n'avaient pas été exemptés.

2º Lorsqu'un résident de la Suisse reçoit des revenus qui, conformément aux dispositions des articles 10 et 11, sont imposables en Belgique, la Suisse accorde un dégrèvement à ce résident, à sa demande.

Ce dégrèvement consiste :

a) en l'imputation de l'impôt payé en Belgique conformément aux dispositions des articles 10 et 11 sur l'impôt suisse qui frappe les revenus de ce résident, la somme ainsi imputée ne pouvant toutefois excéder la fraction de l'impôt suisse, calculé avant l'imputation, correspondant aux revenus qui sont imposés en Belgique, ou

b) en une réduction forfaitaire de l'impôt suisse, ou

c) in een gedeeltelijke vrijstelling van de desbetreffende inkomsten van de Zwitserse belasting, maar ten minste in de aftrek van de in België betaalde belasting op het brutobedrag van de uit België ontvangen inkomsten.

De vermindering bestaat evenwel in de aftrek van de in België betaalde belasting op het brutobedrag van de desbetreffende uit België ontvangen inkomsten, indien de genietier die inwoner is van Zwitserland, ingevolge de bepalingen van artikel 22, niet kan genieten van de in de artikelen 10 en 11 bepaalde vermindering van Belgische belasting op dividenden en interest.

Zwitserland zal de wijze van vermindering en de procedure vaststellen overeenkomstig de voorschriften betreffende de uitvoering van internationale overeenkomsten die door de Bondsstaat tot het vermijden van dubbele belasting worden gesloten.

3º Indien een inwoner van Zwitserland royalty's ontvangt en ingevolge de bepalingen van artikel 22 niet kan genieten van de in artikel 12 bepaalde vermindering van Belgische belasting op die royalty's, verleent Zwitserland de aftrek van de in België betaalde belasting op het brutobedrag van de royalty's.

4º Indien een vennootschap die inwoner is van Zwitserland dividenden ontvangt van een vennootschap die inwoner is van België, geniet zij met betrekking tot de Zwitserse belasting op die dividenden, dezelfde voordelen als die welke zij zou genieten indien de vennootschap die de dividenden betaalt een inwoner van Zwitserland zou zijn.

HOOFDSTUK VI

Bijzondere bepalingen

Artikel 25

Non-discriminatie

§ 1. Onderdanen van een overeenkomstsluitende Staat worden in de andere overeenkomstsluitende Staat niet onderworpen aan enige belastingheffing of daarmee verband houdende verplichting, die anders of zwaarder is dan de belastingheffing en daarmee verband houdende verplichting waaraan onderdanen van die andere Staat onder gelijke omstandigheden zijn of kunnen worden onderworpen. Niettegenstaande de bepalingen van artikel 1 is deze bepaling ook van toepassing op personen die niet inwoner zijn van een overeenkomstsluitende Staat of van beide overeenkomstsluitende Staten.

§ 2. De uitdrukking « onderdaan » betekent :

a) elke natuurlijke persoon die de nationaliteit van een overeenkomstsluitende Staat bezit;

b) elke rechtspersoon, personenvennootschap en vereniging opgericht overeenkomstig de in een overeenkomstsluitende Staat van kracht zijnde wetgeving.

§ 3. De belastingheffing van een vaste inrichting die een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat in de andere overeenkomstsluitende Staat heeft, is in die andere Staat niet ongunstiger dan de belastingheffing van ondernemingen van die andere Staat die dezelfde werkzaamheden uitoefenen. Deze bepaling mag niet aldus worden uitgelegd dat zij een overeenkomstsluitende Staat verplicht aan inwoners van de andere overeenkomstsluitende Staat bij de belastingheffing de personlijke aftrekken, tegemoetkomingen en verminderingen uit hoofde van de gezinstoestand of gezinslasten te verlenen die hij aan zijn eigen inwoners verleent.

§ 4. Behalve indien de bepalingen van artikel 9, artikel 11, paragraaf 7, of artikel 12, paragraaf 4, van toepassing zijn, worden interest, royalty's en andere kosten, die door een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat aan een inwoner van de andere overeenkomstsluitende Staat worden betaald, bij het bepalen van de belastbare winst van die onderneming op dezelfde voorwaarden in mindering gebracht, alsof zij aan een inwoner van de eerstbedoelde Staat zouden zijn betaald. Schulden van een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat tegenover een inwoner van de andere overeenkomstsluitende Staat worden, bij het bepalen van het belastbaar vermogen van die onderneming, eveneens op dezelfde voorwaarden in mindering gebracht alsof het om schulden zou gaan die tegenover een inwoner van de eerstbedoelde Staat werden aangegaan.

§ 5. Ondernemingen van een overeenkomstsluitende Staat, waarvan het kapitaal geheel of ten dele, onmiddellijk of middellijk, in het bezit is van, of wordt beheerd door, één of meer inwoners van de andere overeenkomstsluitende Staat, worden in de eerstbedoelde Staat niet onderworpen aan enige belastingheffing of daarmee verband houdende verplichting die anders of zwaarder is dan de belastingheffing en daarmee verband houdende verplichtingen, waaraan andere soortgelijke ondernemingen van de eerstbedoelde Staat zijn of kunnen worden onderworpen.

c) en une exemption partielle des revenus en question de l'impôt suisse, mais au moins en une déduction de l'impôt payé en Belgique du montant brut des revenus reçus de Belgique.

Toutefois, ce dégrèvement consiste en une déduction de l'impôt payé en Belgique du montant brut des revenus en question reçus de Belgique, lorsque le bénéficiaire résident de la Suisse ne peut, en vertu des dispositions de l'article 22, bénéficier du dégrèvement prévu aux articles 10 et 11 de l'impôt belge frappant les dividendes et les intérêts.

La Suisse déterminera le genre de dégrèvement et réglera la procédure selon les prescriptions concernant l'exécution des conventions internationales conclues par la Confédération en vue d'éviter les doubles impositions.

3º Lorsqu'un résident de la Suisse reçoit des redevances et ne peut, en vertu des dispositions de l'article 22, bénéficier du dégrèvement, prévu à l'article 12, de l'impôt belge frappant ces redevances, la Suisse accorde une déduction de l'impôt payé en Belgique du montant brut des redevances.

4º Lorsqu'une société qui est un résident de la Suisse reçoit des dividendes d'une société qui est un résident de la Belgique, elle bénéficie en ce qui concerne l'impôt suisse afférent à ces dividendes, des mêmes avantages que ceux dont elle bénéficierait si la société qui paie les dividendes était un résident de la Suisse.

CHAPITRE VI

Dispositions spéciales

Article 25

Non-discrimination

§ 1er. Les nationaux d'un Etat contractant ne sont soumis dans l'autre Etat contractant à aucune imposition ou obligation y relative, qui est autre ou plus lourde que celles auxquelles sont ou pourront être assujettis les nationaux de cet autre Etat qui se trouvent dans la même situation. La présente disposition s'applique aussi, nonobstant les dispositions de l'article 1er, aux personnes qui ne sont pas des résidents d'un Etat contractant ou des deux Etats contractants.

§ 2. Le terme « nationaux » désigne :

a) toutes les personnes physiques qui possèdent la nationalité d'un Etat contractant;

b) toutes les personnes morales, sociétés de personnes et associations constituées conformément à la législation en vigueur dans un Etat contractant.

§ 3. L'imposition d'un établissement stable qu'une entreprise d'un Etat contractant a dans l'autre Etat contractant n'est pas établie dans cet autre Etat d'une façon moins favorable que l'imposition des entreprises de cet autre Etat qui exercent la même activité. La présente disposition ne peut être interprétée comme obligeant un Etat contractant à accorder aux résidents de l'autre Etat contractant les déductions personnelles, abattements et réductions d'impôt en fonction de la situation ou des charges de famille qu'il accorde à ses propres résidents.

§ 4. A moins que les dispositions de l'article 9, de l'article 11, paragraphe 7, ou de l'article 12, paragraphe 4, ne soient applicables, les intérêts, redevances et autres dépenses payés par une entreprise d'un Etat contractant à un résident de l'autre Etat contractant sont déductibles, pour la détermination des bénéfices imposables de cette entreprise, dans les mêmes conditions que s'ils avaient été payés à un résident du premier Etat. De même, les dettes d'une entreprise d'un Etat contractant envers un résident de l'autre Etat contractant sont déductibles, pour la détermination de la fortune imposable de cette entreprise, dans les mêmes conditions que si elles avaient été contractées envers un résident du premier Etat.

§ 5. Les entreprises d'un Etat contractant, dont le capital est en totalité ou en partie, directement ou indirectement, détenu ou contrôlé par un ou plusieurs résidents de l'autre Etat contractant, ne sont soumises dans le premier Etat à aucune imposition ou obligation y relative, qui est autre ou plus lourde que celles auxquelles sont ou pourront être assujetties les autres entreprises similaires du premier Etat.

§ 6. Geen enkele bepaling van dit artikel mag aldus worden uitgelegd dat zij België belet het totaal bedrag van de winsten die kunnen worden toegerekend aan een Belgische vaste inrichting van een vennootschap die inwoner is van Zwitserland of van een vereniging die haar plaats van werkelijke leiding in Zwitserland heeft, aan de belasting te onderwerpen tegen het tarief dat door de Belgische wetgeving is bepaald; dit tarief mag echter niet hoger zijn dan het tarief dat in de regel van toepassing is op de winsten van vennootschappen die inwoner zijn van België.

§ 7. Niettegenstaande de bepalingen van artikel 2, zijn de bepalingen van dit artikel van toepassing op belastingen van elke aard of benaming.

Artikel 26

Regeling voor onderling overleg

§ 1. Indien een persoon van oordeel is dat de maatregelen van een overeenkomstsluitende Staat of van beide overeenkomstsluitende Staten voor hem leiden of zullen leiden tot een belastingheffing die niet in overeenstemming is met de bepalingen van deze Overeenkomst, kan hij, onvermindert de rechtsmiddelen waarin het intern recht van die Staten voorziet, zijn geval voorleggen aan de bevoegde autoriteit van de overeenkomstsluitende Staat waarvan hij inwoner is, of indien zijn geval onder artikel 25, paragraaf 1 ressorteert, aan die van de overeenkomstsluitende Staat waarvan hij de nationaliteit bezit. Het geval moet worden voorgelegd binnen een termijn van drie jaar vanaf de eerste kennisgeving van de maatregel die een belastingheffing ten gevolge heeft die niet in overeenstemming is met de bepalingen van de Overeenkomst.

§ 2. Die bevoegde autoriteit tracht, indien het bezwaar haar gegrond voorkomt en indien zij niet zelf in staat is tot een bevredigende oplossing ervan te komen, de aangelegenheid in onderlinge overeenstemming met de bevoegde autoriteit van de andere overeenkomstsluitende Staat op te lossen, ten einde een belastingheffing die niet in overeenstemming is met de Overeenkomst te vermijden.

§ 3. De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten trachten moeilijkheden of twijfelpunten die mochten rijzen met betrekking tot de interpretatie of de toepassing van de Overeenkomst, in onderlinge overeenstemming op te lossen. Zij kunnen ook onderling overleg plegen om maatregelen te overwegen ten einde een abusief gebruik van de Overeenkomst uit te sluiten.

Artikel 27

Uitwisseling van inlichtingen

§ 1. De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten wisselen de inlichtingen (welke overeenkomstig de belastingwetgevingen van beide Staten kunnen worden bekomen binnen het raam van de normale administratieve praktijk) uit die nodig zijn voor een juiste toepassing van deze Overeenkomst. Elke aldus uitgewisselde inlichting moet geheim worden gehouden en mag slechts worden ter kennis gebracht van personen die betrokken zijn bij de vestiging of de invordering van, de rechtspleging of de strafrechtelijke vervolgingen ter zake van de belastingen waarop de Overeenkomst van toepassing is. Er worden geen inlichtingen uitgewisseld die een handels-, bank-, nijverheids- of beroepsgeheim of een handelswerkijze zouden ontvullen.

§ 2. In geen geval mogen de bepalingen van dit artikel aldus worden uitgelegd, dat zij een overeenkomstsluitende Staat de verplichting opleggen administratieve maatregelen te nemen die afwijken van zijn eigen reglementering of van zijn administratieve praktijk, of die in strijd zijn met zijn soevereiniteit, zijn veiligheid, zijn algemene belangen of met de openbare orde, of bijzonderheden te verstrekken die niet verkrijgbaar zijn volgens zijn eigen wetgeving of volgens die van de Staat die erom verzoekt.

Artikel 28

Diplomatieke vertegenwoordigers en consulaire ambtenaren

§ 1. De bepalingen van deze Overeenkomst tasten in geen enkel opzicht de fiscale voorrechten aan die leden van diplomatieke vertegenwoordigingen en van consulaire posten onttlenen aan de algemene regelen van het volkenrecht of aan bepalingen van bijzondere akkoorden.

§ 2. Voor de toepassing van de Overeenkomst, worden de leden van een diplomatieke vertegenwoordiging of van een consulaire post van een overeenkomstsluitende Staat, die in de andere overeenkomstsluitende Staat of in een derde Staat geaccrediteerd zijn en die de nationa-

§ 6. Aucune disposition du présent article ne peut être interprétée comme empêchant la Belgique d'imposer au taux prévu par la législation belge le montant total des bénéfices d'un établissement stable belge d'une société qui est un résident de la Suisse ou d'une association ayant son siège de direction effective en Suisse, pourvu que le taux précité n'excède pas le taux généralement applicable aux bénéfices des sociétés qui sont des résidents de la Belgique.

§ 7. Les dispositions du présent article s'appliquent, nonobstant les dispositions de l'article 2, aux impôts de toute nature ou dénomination.

Article 26

Procédure amiable

§ 1er. Lorsqu'une personne estime que les mesures prises par un Etat contractant ou par les deux Etats contractants entraînent ou entraîneront pour elle une imposition non conforme aux dispositions de la présente Convention, elle peut, indépendamment des recours prévus par le droit interne de ces États, soumettre son cas à l'autorité compétente de l'Etat contractant dont elle est un résident ou, si son cas relève de l'article 25, paragraphe 1er, à celle de l'Etat contractant dont elle possède la nationalité. Le cas doit être soumis dans les trois ans qui suivent la première notification de la mesure qui entraîne une imposition non conforme aux dispositions de la Convention.

§ 2. Cette autorité compétente s'efforce, si la réclamation lui paraît fondée et si elle n'est pas elle-même en mesure d'y apporter une solution satisfaisante, de résoudre le cas par voie d'accord amiable avec l'autorité compétente de l'autre Etat contractant, en vue d'éviter une imposition non conforme à la Convention.

§ 3. Les autorités compétentes des Etats contractants s'efforcent, par voie d'accord amiable, de résoudre les difficultés ou de dissiper les doutes auxquels peuvent donner lieu l'interprétation ou l'application de la Convention. Elles peuvent également se concerter pour envisager des mesures en vue de faire échec à un usage abusif de la Convention.

Article 27

Echange de renseignements

§ 1er. Les autorités compétentes des Etats contractants échangent les renseignements (que les législations fiscales des deux Etats permettent d'obtenir dans le cadre de la pratique administrative normale) nécessaires pour une application régulière de la présente Convention. Tout renseignement échangé de cette manière doit être tenu secret et ne peut être révélé qu'aux personnes qui s'occupent de la fixation, de la perception, de la juridiction ou des poursuites pénales des impôts auxquels se rapporte la Convention. Il n'est pas échangé de renseignements qui dévoileraient un secret commercial, bancaire, industriel ou professionnel ou un procédé commercial.

§ 2. Les dispositions du présent article ne peuvent en aucun cas être interprétées comme imposant à l'un des Etats contractants l'obligation de prendre des mesures administratives dérogant à sa propre réglementation ou à sa pratique administrative, ou contraires à sa souveraineté, à sa sécurité, à ses intérêts généraux ou à l'ordre public, ou de transmettre des indications qui ne peuvent être obtenues sur la base de sa propre législation et de celle de l'Etat qui les demande.

Article 28

Agents diplomatiques et fonctionnaires consulaires

§ 1er. Les dispositions de la présente Convention ne portent pas atteinte aux priviléges fiscaux dont bénéficient les membres des missions diplomatiques et des postes consulaires en vertu soit des règles générales du droit des gens, soit des dispositions d'accords particuliers.

§ 2. Aux fins de la Convention, les membres d'une mission diplomatique ou d'un poste consulaire d'un Etat contractant accrédités dans l'autre Etat contractant ou dans un Etat tiers, qui ont la nationalité de l'Etat accréditant, sont réputés être des résidents dudit Etat s'ils y

liteit van de Zendstaat bezitten, geacht inwoner te zijn van de laatstbedoelde Staat indien zij aldaar aan dezelfde verplichtingen inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen zijn onderworpen als de inwoners van die Staat.

§ 3. De Overeenkomst is niet van toepassing op internationale organisaties, hun organen of hun ambtenaren, noch op personen die lid zijn van een diplomatische vertegenwoordiging of van een consulaire post van een derde Staat, indien deze op het grondgebied van een overeenkomstsluitende Staat verblijven en inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen niet als inwoner van de ene of de andere overeenkomstsluitende Staat worden behandeld.

Artikel 29

Diverse bepalingen

§ 1. De bepalingen van deze Overeenkomst beperken niet de belastingheffing, volgens de Belgische wet, van een vennootschap die inwoner is van België, in geval van inkoop van eigen aandelen of delen of naar aanleiding van de verdeling van het maatschappelijk vermogen.

§ 2. Geen enkele bepaling van de Overeenkomst mag aldus worden uitgelegd dat zij België belet, ten laste van personen andere dan inwoners van Zwitserland, de roerende voorheffing te innen welke overeenkomstig de bepalingen van de interne wetgeving is verschuldigd op inkomsten uit buitenlandse roerende waarden die op zijn grondgebied worden geïnd.

§ 3. De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten stellen zich, met het oog op de toepassing van de Overeenkomst, rechtstreeks met elkaar in verbinding.

§ 4. De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten plegen overleg omtrent de administratieve maatregelen die voor de uitvoering van de bepalingen van de Overeenkomst nodig zijn en met name omtrent de bewijsstukken die de inwoners van elke Staat moeten overleggen om in de andere Staat de bij deze Overeenkomst bepaalde belastingvrijstellingen of -verminderingen te genieten.

HOOFDSTUK VII

Slotbepalingen

Artikel 30

Inwerkingtreding

§ 1. Deze Overeenkomst zal worden bekrachtigd en de akten van bekrachtiging zullen zo spoedig mogelijk te Brussel worden uitgewisseld.

§ 2. De Overeenkomst zal in werking treden op de vijftiende dag die volgt op de dag van de uitwisseling van de akten van bekrachtiging en zij zal toepassing vinden :

1° in België :

a) op de bij wijze van inhouding bij de bron geheven belastingen op inkomsten die zijn toegekend of betaalbaar gesteld op of na 1 januari van het jaar waarin de akten van bekrachtiging werden uitgewisseld;

b) op de andere belastingen geheven naar inkomsten van belastbare tijdperken die eindigen op of na 31 december van het jaar waarin de akten van bekrachtiging werden uitgewisseld;

2° in Zwitserland :

a) op de bij wijze van inhouding bij de bron geheven belastingen op inkomsten die worden betaalbaar gesteld op of na 1 januari van het jaar waarin de akten van bekrachtiging werden uitgewisseld;

b) op de andere belastingen geheven voor belastingjaren die aangenomen op of na 1 januari van het jaar waarin de akten van bekrachtiging werden uitgewisseld.

§ 3. Het akkoord tussen de Belgische Regering en de Zwitserse Bondsraad met het oog op het vermijden van dubbele belasting op lucht- en zeevaartondernemingen, gesloten bij wisseling van brieven op 5 december 1957 wordt opgeheven en houdt op toepassing te vinden op de belastingen waarop deze Overeenkomst ingevolge paragraaf 2 van toepassing is.

Artikel 31

Beëindiging

Deze Overeenkomst blijft voor onbepaalde tijd van kracht; maar elke overeenkomstsluitende Staat kan, tot en met de 30e juni van elk

sont soumis aux mêmes obligations, en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, que les résidents de cet Etat.

§ 3. La Convention ne s'applique pas aux organisations internationales, à leurs organes ou à leurs fonctionnaires, ni aux personnes qui sont membres d'une mission diplomatique ou d'un poste consulaire d'un Etat tiers, lorsqu'ils se trouvent sur le territoire d'un Etat contractant et ne sont pas traités comme des résidents de l'un ou de l'autre Etat contractant en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune.

Article 29

Divers

§ 1er, Les dispositions de la présente Convention ne limitent pas l'imposition d'une société qui est un résident de la Belgique, conformément à la législation belge, en cas de rachat de ses propres actions ou parts ou à l'occasion du partage de son avoir social.

§ 2. Aucune disposition de la Convention ne peut être interprétée comme empêchant la Belgique de percevoir, à charge de personnes autres que des résidents de la Suisse, le précompte mobilier dû conformément aux dispositions de sa législation interne en raison de l'encaissement sur son territoire de revenus de valeurs mobilières étrangères.

§ 3. Les autorités compétentes des Etats contractants communiquent directement entre elles pour l'application de la Convention.

§ 4. Les autorités compétentes des Etats contractants se concertent au sujet des mesures administratives nécessaires à l'exécution des dispositions de la Convention et notamment au sujet des justifications à fournir par les résidents de chaque Etat pour bénéficier dans l'autre Etat des exemptions ou réductions d'impôts prévues à cette Convention.

CHAPITRE VII

Dispositions finales

Article 30

Entrée en vigueur

§ 1er, La présente Convention sera ratifiée et les instruments de ratification seront échangés à Bruxelles aussitôt que possible.

§ 2. La Convention entrera en vigueur le quinzième jour suivant celui de l'échange des instruments de ratification et elle s'appliquera :

1° en Belgique :

a) aux impôts perçus par voie de retenue à la source, sur les revenus attribués ou mis en paiement à partir du 1er janvier de l'année au cours de laquelle les instruments de ratification auront été échangés;

b) au autres impôts établis sur des revenus de périodes imposables prenant fin à partir du 31 décembre de l'année au cours de laquelle les instruments de ratification auront été échangés;

2° en Suisse :

a) aux impôts perçus par voie de retenue à la source, sur les revenus dont la mise en paiement intervient à partir du 1er janvier de l'année au cours de laquelle les instruments de ratification auront été échangés;

b) aux autres impôts perçus pour les années fiscales commençant le 1er janvier de l'année au cours de laquelle les instruments de ratification auront été échangés et après cette date.

§ 3. L'accord conclu par échange de notes du 5 décembre 1957 entre le Gouvernement belge et le Conseil fédéral suisse tendant à éviter la double imposition des entreprises de navigation maritime ou aérienne est abrogé et cesse ses effets pour les impôts auxquels la présente Convention est applicable conformément au paragraphe 2.

Article 31

Dénonciation

La présente Convention restera indéfiniment en vigueur; mais chacun des Etats contractants pourra, jusqu'au 30 juin inclus de toute année

kalenderjaar met ingang van het derde jaar vanaf het jaar van de uitwisseling van de akten van bekraftiging, aan de andere overeenkomstsluitende Staat langs diplomatische weg een schriftelijke opzegging doen toekomen. In geval van opzegging vóór 1 juli van zodanig jaar, zal de Overeenkomst voor de laatste maal van toepassing zijn:

1º in België :

- a) op de bij wijze van inhouding bij de bron geheven belastingen op inkomsten die zijn toegekend of betaalbaar gesteld ten laatste op 31 december van het jaar van de opzegging;
- b) op de andere belastingen geheven naar inkomsten van belastbare tijdperken die eindigen vóór 31 december van het jaar dat onmiddellijk volgt op het jaar van de opzegging;

2º in Zwitserland :

- a) op de bij wijze van inhouding bij de bron geheven belastingen op inkomsten die worden betaalbaar gesteld ten laatste op 31 december van het jaar van de opzegging;
- b) op de andere belastingen gel even voor belastingjaren die eindigen vóór 31 december van het jaar dat onmiddellijk volgt op het jaar van de opzegging.

Ten blyke waarvan de Gevolmachtigden van de twee Staten deze Overeenkomst hebben ondertekend en daaraan hun zegel hebben gehecht.

Gedaan te Bern, op 28 augustus 1978, in tweevoud, in de Franse en de Nederlandse taal, zijnde de twee teksten gelijkelijk authentiek.

Voor zijne Majesteit de Koning der Belgen :

G. PUTTEVILS

Voor de Zwitserse Bondsraad :

P. AUBERT

civile à partir de la troisième année à dater de celle de l'échange des instruments de ratification, la dénoncer, par écrit et par la voie diplomatique, à l'autre Etat contractant. En cas de dénonciation avant le 1er juillet d'une telle année, la Convention s'appliquera pour la dernière fois :

1º en Belgique :

- a) aux impôts perçus par voie de retenue à la source sur les revenus attribués ou mis en paiement au plus tard le 31 décembre de l'année de la dénonciation;
- b) aux autres impôts établis sur des revenus de périodes imposables prenant fin avant le 31 décembre de l'année qui suit immédiatement l'année de la dénonciation;

2º en Suisse :

- a) aux impôts perçus par voie de retenue à la source sur les revenus dont la mise en paiement intervient au plus tard le 31 décembre de l'année de la dénonciation;
- b) aux autres impôts perçus pour les années fiscales prenant fin avant le 31 décembre de l'année qui suit immédiatement l'année de la dénonciation.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires des deux Etats ont signé la présente Convention et y ont apposé leurs sceaux.

Fait à Berne, le 28 août 1978, en double exemplaire, en langue française et en langue néerlandaise, les deux textes faisant également foi.

Pour sa Majesté le Roi des Belges :

G. PUTTEVILS

Pour le Conseil fédéral Suisse :

P. AUBERT